

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 1, 1983

Nr. 216

LKB Kronika Nr. 59

Tardymai

(Tęsinys)

Valkininkai (Varėnos raj.). 1983 m. birželio 8 d. čekistas Pilelis 6 val. tardė Valkininkų kleboną, TTGKK narį kun. Algį Keiną. Tardytojas klausinėjo apie TTGK komitetą, jo veiklą, dokumentus, santykius su kunigais. Tardomas atsakė liudyti apie komiteto veiklą. Tardymo metu Pilelis tvirtino, kad komitetas neturi veikti ir grasinimais bei šantažu bandė priversti kunigą išstoti iš TTG Katalikų komiteto. Kun. A. Keina parašė tokio turinio raštą: „Aš, A. Keina, susidarius neįmanomom sąlygom dalyvauti TTGK komiteto tikslu tarpininkauti tarp civilinės valdžios ir tikinčiųjų, kad būtų užtikrintos lygios teisės tikinčiųjų su netikinčiais pagal Konstituciją, būnant jo nariu, iš šio komiteto pasitraukiu“.

tojas Rainys įkalbinėjo kun. L. Kalinauską atsisakyti komiteto veiklos ir raštu atsistatydinti iš jo, nes priešingu atveju jam gresia suėmimas kaip ir kun. Alfonsui Svarinskui bei kun. Sigitui Tamkevičiui. Į pagalbą perauklėti kun. L. Kalinauską buvo atėję dar du čekistai. Šie bandė aiškinti BK 17 straipsnį, kalbėjo, kad, atsisakius nusikalstamų veiksmų, nebaužiamas ir t.t. Po dviejų valandų, nieko nelaimėję, čekistai pažadėjo rugpjūčio 12 d. atvažiuoti į Josvainius, o iki to laiko kun. L. Kalinauskas privalo apsispręsti.

Šiuo metu KGB nuolat tardo ir kitus TTGK komiteto narius, įvairiausiais būdais šantažuodami, kad jie kuo greičiau išstotų iš TTGKK.

Kirdeikiai (Utenos raj.).

1983 m. liepos 11 d. Vilniaus saugumo buvo tardomas Kirdeikių parapijos klebonas kun. Zenonas Navickas. Tardytojas įrodinėjo, kad kun. Z. Navickas nemoka klebonauti; kaltino, jog savo pamoksluose šmeižia valdžią, barė, kam gina kun. Alfonsą Svarinską ir kun. Sigitą Tamkevičių, platina jų nuotraukas. Baigiantis tardymui, čekistas perskaitė kun. Z. Navickui raštinę įspėjimą, kuriame nurodyta, kad, jei ir toliau taip elgsis, jam bus iškelta baudžiamoji byla. Po įspėjimo kun. Z. Navickas nepasirašė.

1983 m. liepos 11 d. Vilniaus saugumo buvo tardomas Kirdeikių parapijos klebonas kun. Zenonas Navickas. Tardytojas įrodinėjo, kad kun. Z. Navickas nemoka klebonauti; kaltino, jog savo pamoksluose šmeižia valdžią, barė, kam gina kun. Alfonsą Svarinską ir kun. Sigitą Tamkevičių, platina jų nuotraukas. Baigiantis tardymui, čekistas perskaitė kun. Z. Navickui raštinę įspėjimą, kuriame nurodyta, kad, jei ir toliau taip elgsis, jam bus iškelta baudžiamoji byla. Po įspėjimo kun. Z. Navickas nepasirašė.

(Bus daugiau)

Trumpas žvilgsnis į Grenados praeitį

St. George. — Grenados valstybė, išvaduota iš tarptautinio komunizmo nagų, yra turėjusi neramią praeitį. Pirmasis šios britų kolonijos vadovas Sir Eric Gairy buvo naktinio klubo savininkas, darbininkų vadovas. Jis bijodavo vaiduoklių, tikėjo į „skraidančias lėkstes“, buvo įsitikinęs, kad erdvėje yra kita žemė panašią planetą, kurioje yra nežinomų gyvybių. Gairy 1950 m. įsteigė Grenados darbo partiją. Britams pasitraukus, 1974 m. jis tapo premjėru, leido veikti opozicijos partijai, tačiau elgėsi kaip diktatorius. Jam išvykus į New Yorką, įvyko taikingas perversmas 1979 m. Valdžią paėmė populiarus marksistas Maurice Bishop.

Bishop buvo teisininkas, mokslus baigęs Londone. Daug įtakos jam padarė Amerikos juodųjų civilinių teisių judėjimas. Jis vadovavo Grenados judėjimui Jewel (Joint Endeavor for Welfare, Education ir Liberation). Bishop patraukė į save Grenados jaunimą, draugavo su Kubos Fidel Castro. Paėmęs valdžią iš Eric Gairy, Bishop pradėjo žadėti demokratinis rinkimus, tačiau suvaržė spaudą, uždraudė politinę opoziciją. Fidel Castro jis vadindavo mokytoju. Nežūrint savo komunistinių polinkių, Bishop išlaikė Grenadoje ekonominę laisvę, apie 60 nuos. įvairių biznio įmonių buvo privačių savininkų rankose, o taip pat visas

žemės ūkis (mažžemiai muškato, kakavos, pupų ir bananų augintojai). Premjeras Bishop užmiršo savo pažadus leisti rinkimus, perėmė ir valdžios rankas spaudą ir radiją, ėmė valdyti kaip diktatorius.

Grenados premjerą palaikė ne tik Kuba ir Sovietų Sąjunga. Dideles ambasadas atidarė Šiaurės Korėja ir Libija. Bishop tačiau padarė politinę klaidą. Jis ėmė ieškoti geresnių ryšių su Amerika. Apsilankęs Washingtone Bishop 40 minučių susitiko su JAV valstybės saugumo patarėju William Clark. Nežinia, apie ką jie kalbėjo, buvo paliestas Pasaulio Banko paskolos Grenadai klausimas. Maskva ir Havana nutarė, kad Bishop turi pasitraukti.

Grenados majoras Liam Cornwall per radiją pasmerkė Bishopą kariuomenės vardu. Vicepremjeras Bernard Coard pasiskelbė, kad jis vadovauja valstybei. Kiti pranešimai skelbė, kad Grenados valdžia nepasikeitė. Pagaliau spalio 17 generolas Hudson Austin pranešė, kad Bishop išmestas iš Jewel partijos ir jo elgesį tiria saugumo tarnyba. Premjeras esąs namų arešte. Po kelių dienų paskelbta, kad Bishop pabėgo iš arešto ir puolė kariuovinę dalinį. Jis ir keli jo ministrai žuvo.

Generolas Austin paskelbė, kad valdžioje jau istisi metai buvęs skilimas, tačiau apie jį „masėms“ nebuvo skelbta, norint išlaikyti vienybę

Amerikietis kareivis Grenados saloje saugo sovietų gamybos ginklų sandėli. Priekyje — lengvas priešlėktuvinis pabūklas, kuriuo kubiečiai apšaudė pirmuosius JAV helikopterus, atsikridusius užimti salos aerodroma.

Grenadoj suimti perversmo vadai

Bridgetown. — JAV mariniai Grenados saloje suėmė buvusį kariuomenės vadą, paskutinį salos valdžios vadovą gen. Hudson Austin. Jis vadovavo Revoliucinei karinei tarybai po perversmo spalio 19 d., kada buvo nužudytas paskutinis Grenados premjeras Maurice Bishop.

Pentagono žiniomis, iki sekmadienio Grenadoje žuvo 16 amerikiečių, 77 buvo sužeisti ir trys dingę. Anksčiau laikyti „dingusių“ 29 d. kareiviai, buvo pervesti į „žuvusių“ sąrašą, nes rasti jų kūnai.

Salos generalinis gubernatorius Paul Scoon, vienintelis konstitucinis buvusios vyriausybės autoritetas, paskelbė raginimą salos gyventojams atidaryti parduotuves, imtis darbų, siųsti vaikus į mokyklas. Jis prašė gyventojų laikytis komendantų valandos nuo 8 val. vak. iki 5 val. ryto.

Šeštadienį JAV kariuovės patrulį Point Salinas priėmė, kurie sustabdė keli grenadiečiai, kurie parodė namą, kuriame „slapstosi svarbūs asmenys“.

aureolę. Dabar kraštą valdys karinė taryba. Generolas Austin, Grenados armijos ir milicijos vadovas, anksčiau buvo policininkas ir kalėjimo sargas. Vakarais jis korespondenciniu būdu studijavo inžineriją ir iš Jamaikos technikos mokyklos gavo baigimo atestatą.

Svarbus Grenados politikos veikėjas yra Sir Paul Scoon. Buvęs mokytojas, vėliau tapęs aukštu Gairy valdžios pareigūnu, jis 1978 m. Britanijos karalienės Elzbietos buvo paskirtas salos generaliniu gubernatorium. Jam gali tekti pareiga sudaryti naują Grenados vyriausybę.

Grenados sala turi daugiau vadovauti norinčių vyrų. Daug jų marksistai uždarė ir kalėjimą, kiti gyvena egzile. Žymiausias tarp jų yra Grenados demokratinio judėjimo vadovas dr. Francis Alexis, Barbado teisų fakulteto dekanas. Jis sutinkąs grąžinti savo gimtinę Grenadą į demokratinių valstybių tarpą.

Seržanto vadovaujamas 14 vyrų patrulis namą apsupo, pareikalavo, kad visi išeitų ropomis, kitaip pastatas bus susprogdintas. Iš pastato išrėpėjo Grenados perversmo vadus, buvęs vicepremjeras Bernard Coard, jo žmona Phillis, du „revoliucinės tarybos“ karininkai, jų tarpe „mobilizacijos ministeris“ Strachan, „dogmatiškiausias“ iš visų Grenados komunistų. Iš viso suimti šeši asmenys, sušaudyto premjero Bishopo priešai. Karinė žvalgyba suimtuosius tardo. Name buvo rasti du automatiniai šautuvai, trys revolvėriai.

Grenados ambasadorius Maskvoje paskelbė spaudai, kad Grenados kariuomenės vadovas gen. Austin pasitraukė su kariuomenės štabu į kalnus, iš kur ves partizaninį karą. JAV žvalgyba nustebino Grenadoje buvusį kubiečių skaičius. Paimti slapsti dokumentai ir Kubos planai rodo, kad Grenadon turėjo būti atsiųsta 6,800 kubiečių. Manoma, kad prieš JAV puolimą saloj buvo 1,100 kubiečių. Dalis jų dar slapstosi džiunglėmis apžėlusiu kalnų pašlaitėse. JAV kariuomenė valo kalnus, kur dar ginasi apie 450 kubiečių.

Amerikos daliniams Grenadoje vadovauja admirolas Wesley McDonald. Jis pasakė reporteriams, kad dar neišėmė, kaip ilgai užtruks salos valymo operacijos. Dabar JAV kariuovės yra 6,000. Iki šeštadienio į nelaisvę buvo paimta 638 kubiečiai ir 17 Grenados karių. Paaiškėjo, kad šalia Kubos vyrų ir nemažos sovietų ambasados 49 tarnautojų šioje nedidelėje valstybėje buvo Bulgarijos ir Rytų Vokietijos agentų ir 24 Šiaurės Korėjos „diplomatai“. Visi jie prisiglaudę sovietų ambasadoje, kurią JAV kariuomenė laiko apsupusi, garantuodama diplomatų saugumą. Diplomatai gali kada nori išeiti, bet kol kas jie sėdi ambasadoje.

Admirolas McDonald pareiškė, kad Grenados gyventojai informuoja kariuomenę apie ginklų sandėlius ir išduo

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lenkijos vyriausybė atnaujino sviesto ir margarinų normavimą. Lenkai per mėnesį galės pirkti svarą sviesto. Angliakasiams skiriama keturi svarai. Dabar Lenkijoje normuojama: mėsa, sviestas, cukrus, miltai, ryžiai, šokolada ir gazolinas.

— Grenados senosios valdžios paskirtas ambasadorius Jungtinėse Tautose piktai puola Ameriką už jo salos invaziją. Amerika tvirtina, kad jis nebegali atstovauti Grenadai.

— Izraelio gynybos ministeris Arens pasakė, jog nėra abejonių, kad už marinių kariuovinių susprogdinimo Beirut stovi Sirija.

— Iš Grenados salos šią savaitę lėktuvu bus išvežti saloje žuvę 33 kubiečiai ir 59 sužeisti. Jų išvežimu rūpinasi Kolumbija ir Ispanija per Raudonąją Kryžį. Sveiki kubiečiai išvažiuos vėliau laivu. Havanoje jiems ruošiamas herojų sutikimas.

— Iranas paskelbė, kad jo jėgoms pavyko numušti vieną Irako karo lėktuvą.

— Sekmdienį mirė buv. prezidento Carterio motina Lillian Carter, 85 m.

— Vakarų Vokietija nepriitaria JAV invazijai Grenadoje dėl politinių ir psichologinių nuostolių, kuriuos sukėlė ta invazija, pareiškė parlamente užsienio reikalų ministeris Genscheris.

da civiliais drabužiais persirengusius karininkus. Marksinė valdžia neturėjo platesnių gyventojų sluoksnių paramos. Daugelis džiaugiasi, kad atėjo kaimyninės jėgos ir nuvertė nekentiamą vyriausybę.

Jungtinėse Tautose Saugumo taryba 11 balsų pasmerkė Grenados invaziją. Amerika rezoluciją vetavo, trys valstybės: Britanija, Togo ir Zaire susilaikė nuo balsavimo. Tarptautinėje bendruomenėje daugumas valstybių smerkia Amerikos veiksmus Grenadoje. Amerikoje daug piliečių laiškais ir telegramomis pareiškė pritarimą prezidentui. Opinijos tyrimai parodė, kad amerikiečiai pritaria komunistinio lizdo Karibų jūroje išardymui.

Senatas priėmė žemėlapių priedą

Washingtonas. — Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Nacionalinis komitetas praneša, jog spalio 21 d. Senatas priėmė papildymą prieš lėšų įstatymą, kuriuo paskirtos lėšos valstybės, prekybos ir teisingumo departamentams. Papildymas reikalauja, kad visi valstybės departamento naudojami žemėlapiai aiškiai parodytų Baltijos valstybių buvusias prieš okupavimą sienas ir aiškiai nurodytų, kad JAV nepripažįsta šių valstybių įjungimo į Sovietų Sąjungą.

Papildymą prie minėto įstatymo (S.1721) pasiūlė senatorius Alfonse D'Amato, respublikonas iš New Yorko. Papildyme sakoma, kad visi žemėlapiai, paruošti, pirkti ir pagaminti valstybės departamento lėšomis, turi turėti: geografines Estijos, Latvijos ir Lietuvos sienas, turi turėti tų valstybių pavadinimus: Estija, Latvija, Lietuva; po kiekvienu iš tų vardų turi būti skliausteliuose pažymėta „Sovietų okupuota“; netoli

Baltijos valstybių sričių turi būti šis pareiškimas: „JAV vyriausybė nepripažįsta Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą“.

Senatorius A. D'Amato pasakė po Senato balsavimo: „Kaip Europos Saugumo ir Kooperavimo komisijos narys aš pakartotinai esu kalbėjęs už tuos žmones Baltijos šalyse, kuriems paneigiamos pagrindinės žmogaus teisės ir civilinės laisvės. Mano papildymo priėmimas patvirtina mūsų įsipareigojimus tiems, kurie kovoja, siekdami sutraukti sovietų dominavimo grandines“.

Senatorius D'Amato pasiūlytas „Map Amendment“ yra visai panašus į Atstovų Rūmų 1982 m. priedą prie gynybos departamento lėšų įstatymo (Public Law 97-252). Tas žemėlapių priedas buvo įneštas kongresmano Charles Dougherty iš Pensylvanijos.

Jungtinis Pabaltiečių komitetas sako, jog jis patenkintas, kad šis žemėlapių įstatymas pridėtas prie lėšų Valstybės departamentui įstatymo, nes praeityje valstybės departamentas būdavo nerūpestingas šiuo klausimu, keisdavo ar ignoruodavo dažnai skelbiamas direktyvas paženkinti Estijos, Latvijos ir Lietuvos sienas.

Taikos aktyvistų demonstracijos

Haga. — Apie pusės milijono žmonių minia sustabdė Hagoje judėjimą, protestuodama prieš naujus branduolinius ginklus Europoje. Olandai yra sutikusi priimti į savo teritoriją 48 skriejančias raketas. Protesto organizatoriai spaudžia vyriausybę, kad ji raketų nepriimtų.

Olandams kalbą pasakė karalienės Beatričės jaunesnioji sesuo, princesė Irena. Ji kalbėjo, kad atominis ginklas Europai jau užtenka ir naujosios raketos priartins žmoniją prie bedugnės. Tarp demonstrantų matėsi keli šimtai uniformuotų Olandijos kariuovės ir karininkų.

Apie 200,000 žmonių prieš naujas raketas demonstravo Danijoje. Keli tūkstančiai pasisakė už taiką ir nusiginklavimą Portugalijoje. Vakarų Vokietijoje keli šimtai taikos aktyvistų bandė užblokuoti JAV karinės bazės vartus Heilbronne. Daugiau demonstracijų numatoma ateinančių savaitgalį.

Turkijos nelaimė

Ankara. — Rytinę Turkiją sekmadienį palietė stiprokas žemės drebėjimas, sugriovęs apie 30 kaimų, užvertęs kelius. Daug žmonių dingo griūviuose, bet jau nustatyta, kad žuvusių skaičius siekia 800. Tūkstančiai sužeistų gydomi ligoninėse, kurias sunku pasiekti. Drebėjimo centras buvo apie 75 mylios nuo sovietų sienos. Manoma, kad nuostolių padaryta ir Sovietų Sąjungoje.

— Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį paskelbė Bažnyčios palaimintaisiais tris kunigus: rumuną kapuciną Jeremiją de Valachia, Ispanijos baską Domingo Iturrabe Zubero ir sicilietį Giacomo Gusmano.

— Sovietų Sąjunga įteikė Amerikai formalų protestą, nes Grenados sostinėje buvo apšaudyta sovietų ambasada, vieną tarnautoją lengvai sužeistas. JAV paneigė, kad kariuomenė būtų šaudžiusi į sovietų ambasadą.

Pasikeitimai Seinu parapijoje

Praėjusią savaitę su lenkų maldininkų grupe iš Olsztyno Romoje lankėsi lietuvis kunigas Bronius Kučulis. Kun. Kučulis yra kilęs iš Šlynaikio kaimo, Punsko parapijoje. Dabar yra didelės lenkų parapijos Barczewo, Olsztyno vyskupijoje, klebonas ir dekanas. Lankydamasis Romoje, kun. Kučulis turėjo progos asmeniškai susitikti su popiežium Jonu Paulium II. Šv. Tėvas ypač domėjosi Seinu parapijos lietuvių reikalais ir labai džiaugėsi sužinojęs, kad naujasis Lomžos vyskupas jau yra leides Seinų bazilikoje lietuvius aptarnauti lietuvių kalba. Seinuose ne tik bus kiekviena sekmadienį lietuviškai aukojamos šv. Mišios, bet ir visi sakramantai teikiami lietuvių kalba. Vyskupo įgaliotas, Seinų bazilikoje lietuvius aptarnaus Smalėnų klebonas kun. Jonas Mackas. Mūsų žiniomis, ir Olsztyno vyskupijoje yra nemaža lietuvių. Visi Olsztyno lietuvių dvasiniais ir kitais reikalais gali kreiptis į Barczewo Šv. Onos parapijos kleboną kun. Bronių Kučulį. Būtų gražu, jei ir Olsztynėje lietuvių katalikų iniciatyva būtų suorganizuotos lietuviškos pamaldos. Kun. Kučulis yra mielai pasirengęs patarnauti.

KALENDORIUS

Spalio 1 d.: Visų Šventųjų šventė. Licinijus, Kirenija, Gydautas, Vaiva.

Spalio 2 d.: Vėlinių diena.

Saulė teka 6:21, leidžiasi 4:47.

ORAS

Apsiniaukę, su pragiedruoliais. Temperatūra dieną 62 l., naktį 48 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

TRŪKIO (HERNIJOS) REIKALAI

Klausimas. Didžiai Gerbiamas Daktare, skaitau visus Jūsų sveikatos skyriaus straipsnius „Drauge“ ir jais gėriuosi. Norėčiau, kad duotumėt išsamų straipsnį apie herniją (liet. nežinau kaip pavadinti). Dėl ko šitas paukštis atsiranda, ar yra pagydomas vaistų pagalba, ar reikalinga operacija ir ar vyresnio amžiaus asmenims (69 m.) ji nėra pavojinga. Už šio prašymo išklausymą nuoširdus ačiū iš anksto. Viso gero Matulaičio namai Putname.

Atsakymas. Nors ir nepasirašė, bet, pagerbian Matulaičio namų gyventoją, išpildomas Tamstos pageidavimas. Lotyniškas žodis Hernia (lietuviškai hernija, trūkis, išvarža, patūrkimas, kyla, kuila... mat, lietuvių kalba labai žodinga) reiškia vidaus organų ar jų dalių išsiveržimą išorėn per padidintus anatominius plyšius, pvz. kirkšnies ar šlaunies kanalai, bambutės žiedas... Tai natūralūs takai trūkiui atsirasti. Gali ir dirbtinai gautis silpnos kūne vietos po sužeidimo ar plyšimo. Trūkis paviršiuje juntamas kaip minkštas išsipūtimas, išspaus tas vidaus ir paviršiu. Medicinoje žinoma daug įvairių rūšių trūkių. Apie juos trumpai prisiminsime.

Smulkesnės žinios apie trūkį

Daugumas žmonių, įskaitant ir Tamstą, kurie niekada neturėjo trūkio (angliškai hernia arba ruptur) nevisai supranta, kas tas, pagal Tamstą, paukštis trūkis yra. Kaip minėta, techniškai trūkis yra dalies ar viso organo išsiveržimas iš savo natūralios vietos. Pagal tokį trūkio aptarimą išeina, kad trūkis gali atsirasti beveik bet kurioje kūno vietoje: smegenyse, plaučiuose, akies lėliukėje... Kiekvienas šių organų yra tam tikroje kūno vietoje. Jei kuris jų visas ar dalis to organo išsilenka iš savo natūralios vietos ar esti stumiamas per odą, kuri prilaiko tą organą

vietoje — laikoma, kad gavosi to organo trūkis.

Daug dažniau žodžiu trūkis aptariama dalies žarnų išsiveržimas iš pilvo ruomo per pilvo sienelės angą. Tada iš pilvo vidaus išsiveržia dažnai maža dalis žarnos ar kito organo tuojau po odos. Pradžioje toks trūkis yra žirnio dydžio ir formos. Jis laiku bėgantis, gali vis didėti, kai didesnė žarnų dalis išsiveržia po oda. Toks žmogus ima jausti traukimo negerumą viduriuose, vėliau gali prisidėti vidurių užkietėjimas ir skausmas.

Nevisada lengva esti susukti trūkį

Kartais trūkis nėra matomas, ir tik gydytojas, medicinškai tirdamas visas trūkiui atsirasti įprastas kūne vietas, jį suranda. Ypač šlaunyje, kirkšnyje ir bambutės srityje trūkį pradžioje sunkiau yra susukti, o tos trys vietos yra dažniausios, kuriose pilvo apatinės dalies trūkis atsiranda. Gydytojas padeda plaštaką ant įtartinės vietos ir prašo pacientą kosėti, tada padidintas pilvo ruime spaudimas kosėjant išpučia trūkį, jei jis ten yra, ir gydytojas pajunta tą išpūtimą.

Kirkšnies trūkis vadinamas Inguinal hernia. Šlaunies viršutinės dalies trūkis vadinamas Femoral Hernia. Bambutės srityje — Umbilical H. Visais tais atvejais dalis žarnų prasiveržia pro minėtas vietas.

Pas vyrus dažniausias trūkis

Kirkšnies trūkis dažniausiai pasitaiko vyrams. Kirkšnyje esąs kanalas yra vieta, kuria negimusio kūdikio kraujotaka nusileidžia į maišelį. Pas mergaites tuo kanalu nusileidžia tam tikri raiščiai prie lyties organų. Normaliai, kai tikslas to kanalo yra pasiektas, jis užsidaro. Kartais tas užsidarymas nėra visiškasis. Tada labai lengvai dalis žarnų gali sukelti trūkį. Vyrams tais atvejais žarnų dalis

A. a. kompozitorius Alfonsas Mikulskis su žmona Ona alvudiečių tarpešiu metų Dainų šventėje. Priekyje Anelė Kirvaitytė (kr.). Nuotr. P. Maletos

gali nusileisti į maišelį (scrotum). Tada skausmų priežastis susekama gydytojui ištyrus.

Moterims dažniausiai pasitaikantis trūkis

Moterims trūkis apatinėje pilvo dalyje pasitaiko dažniausiai šlaunies viršutinėje dalyje (femoral h.). Šlaunies kanalas eina nuo dubens prie šlaunies. Juomi praeina pagrinde vena, kuri neša kraują iš kojos į širdį. Normaliai ta vena su keleta lymfinių liaukų užima to kanalo spindį. Kai trūkis šioje srityje atsiranda, tada pilvo ruomo plėvės su maža dalimi žarnų išsiveržia minėtu kanalu ir sudaro matomą ir skausmingą iškilimą po oda viršutinėje vidurinėje šlaunies dalyje.

Tiek berniukams, tiek mergaitėms — dar kūdikiams esant — dažnai atsiranda bambutės srityje trūkis. Pilvo sienelės audiniai bambutės srityje išsiveržia. Toks trūkis aiškiai matomas ir dažnai labai lengvai sutvarkomas.

Dažniausios priežastys pilvo sienelės trūkiui atsirasti

Susipažinome su apatinės pilvo dalies trūkiu atsirandančiais bambutės, kirkšnies srityse ir šlaunies viršutinėje vidurinėje dalyje. Jų priežastys įvairios, bet svarbiausios yra staigus, neįprastas spaudimas pilvo sienelėje. Visų gydytojų yra pripažinta minėtose vietose trūkio atsiradimo priežastis yra sunkus pakėlimas ir sunkaus svorio ne ant stipresnių rankų, bet ant daug silpnesnių pilvo sienelės raumenų uždėjimas.

Trečia tose vietose trūkiui atsirasti priežastis yra stėnėjimas tuštinantis. Daugelis pensininkų turi kietus vidurius ir dėl to jie taip elgiasi. Toks jų elgesys išvysto labai didelį spaudimą ir pilvo sienelę. Tai sunki mediciniška nuodėmė daugelio pagyvenusiųjų papildoma. Jos būtina reikia kiekvienam atsikratyti ir niekada daugiau nekartoti. Toks gėris pensininkui yra galimas pasiekti, nevarojant tikros arbatos, kavos, degtinės, alaus, bet geriant tiek daug naudingų skysčių (sriubų, vaisių-daržovių sūnų, rūgusio pieno, pasukų, na, žinoma ir vandens) ir valgant gausiai vaisių-daržovių įvairiausiais pavidalais, o taip pat stambiai maltų miltų duoną-javainius (su selenomis), kad taip besielgiantiam reiktų eiti šlapintis kas valandą. Taip, kas valandą! Ir ne per uodo snapą kitaip! Dar daugiau: norint sveikesnį kūną turėti ir daugelio negerovių išvengti, reikia minėtus naudingus dalykus naudoti, išskyrus vandenį. Vandens vietoje prisena dar daugiau naudingų skysčių gerti. Bet toks gėris pasiekiamas jau gerokai žmogui save apvaldžius. Bet kokiam tu pasakyk vandens negerti, kai jis nevartoja gausiai naudingų skysčių — tu žmogų numarinsi, jei jis pildys tokį tavo patarimą.

Už tai šitokio sveiko elgesio (ne vandens, o daug naudingų skysčių gėrimo) pasiekimui prisisis kai kuriuos (daugelį jų) pensininkus vesti į vaikų

darželį, kad įpratinus juos į sveiką elgesį jau senatvėje. Visi žinome, kaip sunku keisti nesveiką seną įpratinimą daug sveikesniu. Visi norime sveikesni būti, tai ir verskime save prie gėrimo gausaus naudingų skysčių ir prie taip sveiko valgio. Kol pensininkas tokio įpročio neįgaus, tol jis išvieteje stenės ir ne tik jau turimus (kad ir mažus) trūkius didins, bet ir naujų susilauks.

Ketvirta trūkio atsiradimo priežastis yra stiprus kosulys, ypač rūkoriais dažnai pasitaikantis.

Penkta — vėmimas. Tais atvejais yra spaudžiami — traukiami visi tie įtaisai, kurie prilaiko žarnas savo vietoje.

Šeštas trūkiui atsirasti priežastis yra gausus taukais apsi-

rūpinimas. Tas riebus taukinės išsigijimas — tas, ypač moteriškiu, nutukimas nuolatiniu čiarmoju, tas jų tiesiog statinėmis virtimas yra geras kelias trūkiui atkelti pas nutukėlį. Pradžioje nutukėlis nieko blogo nejaučia, todėl nutukimą laiko papuošalu. Tik pusamžio sulaukęs toks riebulis pradeda atgailoti už savas mediciniškas nuodėmes.

Todėl nė vienam nutukėliui nereikia įvairiopa teisintis dėl savo nutukimo, bet būtina griežtis visų priemonių suliepsėjimui. Senatvė amės ir taip daugiau vargu, tai kam čia reikia prisitaikyti naują vargą — trūkį nutukimui.

Septinta trūkiui priežastis — nėštumas. Jis gali sukelti spaudimą ir pilvo sienelę ir žarnas. Todėl reikia žmoniškai valgyti — nenutukti, ir moteriškė gali lengvai praleisti šį natūralų jai laikotarpį nesulaukiant trūkio.

Aštunta trūkį prisaukianti priežastis — šokimas nuo aukštos vietos ant kieto grindinio. Tokio elgesio reikia būtinai išvengti, norint nesulaukti trūkio. Mat, žarnų svoris yra padidinamas nuo aukštai šokant ir staiga sustojant. Tada, taip sakant, pilvo sienelė turi sulaukyti — pagauti krintančias žarnas. Jei kuri vieta pilvo sienelėje yra silpna — gali lengvai gautis trūkis.

Daugiau apie trūkio reikalus — kitą kartą.

Beveik šimtamečiui Izidorui Straukui matuojamas kraujospūdis Sodybos ambulatorijoje, kuri aptarnauja be atlyginimo daugiausiai kaip 40 pensininkų kas trečia diena, oskubiam reikalui esant — kasdien. Nuotr. M. Nagio

KONKURSAS JAUNIMUI APIE ŠV. KAZIMIERĄ

Šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimo komitetas pavedė „Ateities“ žurnalo redakcijai skelbti konkursą jaunimui apie šv. Kazimierą. Konkurse gali dalyvauti jaunimas nuo 15 iki 30 metų amžiaus.

Rašinių tema turi būti apie šv. Kazimierą bei jo reikšmę mums šiandien.

Rašinių žanrai gali būti įvairūs: proza, poezija, straipsnis ir kt.

Mecenatas kun. dr. Juozas Prunskis skiria 1000 dolerių sumą premijoms.

Premijoms konkurso rašinių vertinimo komisija turi pilną teisę padalinti 1000 dol. sumą savo nuožiūra pagal dalyvių amžių, žanrus ir kt.

Rašiny pasirašomas slapyvardžiu ir nurodomas autoriaus, rės amžius. Autoriaus rės slapyvardis, tikroji pavardė ir vardas, adresas ir telefonas užrašomi ant atski-

ro lapelio, kuris įdedamas į mažą voką. Mažas vokas užklijuojamas ir kartu su rašiniu, įdėjus į didesnį voką, stumiamas adresu: Jaunimo konkursui, 7430 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Visi rašiniai vertinimo komisijai turi pasiekti iki 1984 m. liepos 10 d. vidurnakčio.

Premijų laimėtojai bus paskelbti Lietuvių Katalikų kongrese 1984 m. rugsėjo 1 — 2 d. Toronte.

Premijuoti rašiniai tampa Šv. Kazimiero 500 metų mirties minėjimo komiteto nuosavybe ir bus atspausdinti „Ateities“ žurnale. Nepremijuoti rašiniai autoriams negrąžinami, bet gali būti spausdinami susitarus su jais.

Konkurso vertinimo komisijos narių pavardės bus paskelbtos vėliau.

„Ateities“ redakcija

GERIAUSIA DOVANA BET KURIA PROGA SOL, DANOS STANKAITYTES (Įdainuota lietuviškai)

OPERŲ ARIJOS

Simfonijos Orkestras Su Lietuvių Operos Vyrų Choru. Dirigentas Alvydas Vasaitis

GRAZINA, AIDA, KAUKIŲ BALIUS, LIKIMO GALIA, CAVALERIA RUSTICANA IR KITOS.

Kaina su persiuntimu \$10.95, Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Ill. gyventojai dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, Ill.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokesčių, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių neaužo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS DR. PAUL KNEPPER

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 East 127 St., Lemont, Ill.
1 mylia į vakarus nuo Ateitinių namų
Tel. 257-2265
Val. pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAZEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. EU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-o, penkt. 10-12, 1-o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. 60629
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarėta treč.

Dr. Juozo Meskausko ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-5344
Res. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

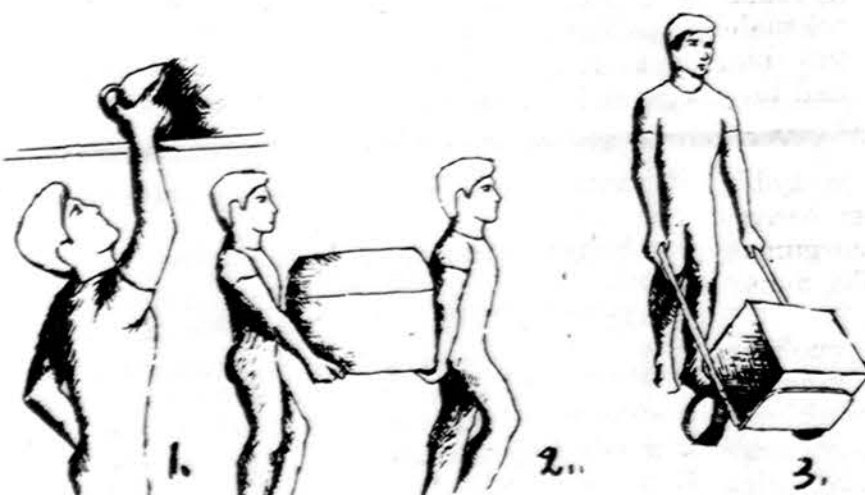
DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

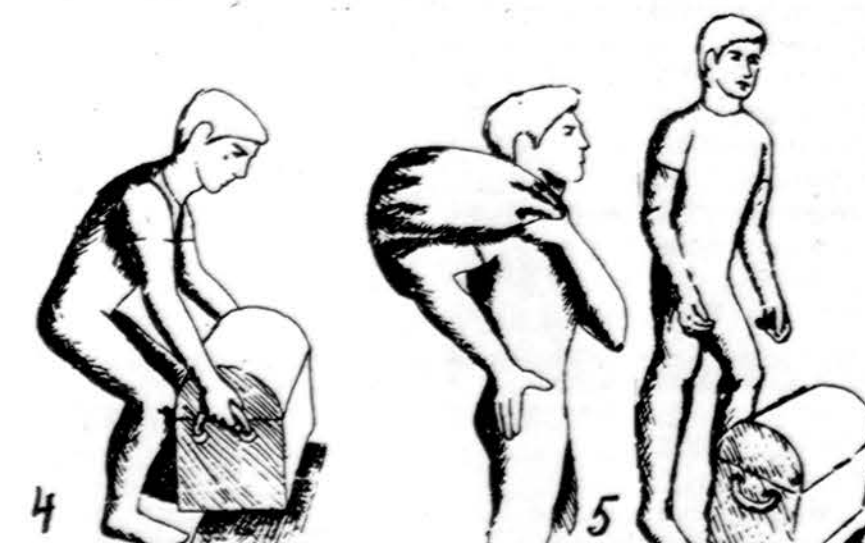
Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

1. Nesiek per aukštai pakėlimui sunkaus daikto. 2. Reikalui esant, pasikviesk pagalbininką. 3. Kur gali, naudok mechaniskas priemones.

4. Tik kelius sulenkęs, kelk ką nors nuo žemės. 5. Kur gali, nesiksvorj ant pečių, o ne atn šlaunų. 6. Norėdamas pakelti sunkesnį daiktą, stovėk arti jo ir praskėsk kojas 18 inčią.

ŽINIOS IŠ PALANGOS

Neseniai mus pasiekė du laišku rinkiniai. Vieni persiūsti iš Vokietijos, kiti iš Australijos, bet visi rašyti okupuotoje Lietuvoje šiais metais. Jų autoriai nepriklausomybės metais baigė aukštuosius mokslus, o okupacijos metu dar pakartotinai išėję „akademijas“ — vienas Sibire, kitas Vorkutos srityje. Dabar jie pensininkai. Kažkaip atsitiktinai į jiedvien pavyko gauti „kelialapius“ dviem savaitėm į Palangą. Vienas sumokėjo 54, kitas 56 rublius. Jų laišku, laimingai prasiveržę pro cenzūrą, įdomiai kalba savo elutėmis, o dar įdomiau rašoma tarp eilučių. Šio rašinio autorius nedaug kalbės tepasakoją vasarotojai, pabuvoję Palangoje. Vienas jų rašo: „Gavau kelialapį. Taigi pasisekė. Esu, kaip žinai, nepasiturintis, tikras proletaras. Ir jeigu būtų nauji trėmimai, manęs greičiausia nelieš; turiu kambarį, bet ne savo, esu pavalgęs dukters dėka, apsiųstą padeda brolis Australijoje. Palangoje gyvename dviese, su vienu dar buvusiu „smetoniniu“ karininku. Kai būna lietus, kurorto administracija kviečia mus į šokius, bet ne karto nenuėjome — reumatismo smarkiai paliestos kojos neklausia. Užtat išvarė į poilsiautojams skirtas paskaitas, kurios čia dažnai skaitomos įvairiausiomis temomis. Džiaugiuosi, kad pramokau akademijoje rusiškai, kitaip jų nesuprasčiau, nes jos skaitomos tik jų kalba. Šiaip taip susikalbu ir su čia poilsiaujančiais gausiais „broliais“ — sesutėmis. Sugyvename beveik draugiškai — ką veiksime nesugyvenę“.

„Kiekvieną rytą praeiname pajūriu nuo garsaus Tiskevičiaus tilto ligi draudžiamosios zonos ir atgal. Po audros ant kranto bangų išmesta įvairių dėžių, statinių ir kitų buitinių reikmenų. Žiūrėdamas į juos, prisimenu savo laiką prof. V. Jurgučio paskaitų metu ištartus žodžius: „viskas, kas išmetama ant kranto, tampa Anglijos karaliaus rūmų nuosavybe“. Taip įūra išmeta svetimkūnius. Ir žmogaus organizmas atsako priimti svetimus kūnus, tačiau tautos, deja, maišosi, asimiliuojasi, stipresnis ir gausesnis nugalė silpnesnį mažąjį“.

„Taigi pasikeitė ir Palangos vasarotojai. Vis rečiau čia sutiksi mūsiškius. Dabar čia dažniausia išsisi ordinuoti karo veteranai. Jų poilsio knygtės pažymėtos raudona juosta, ir jie visur eina be eilės. Jų krūtinės nusagstytos ordinais bei medaliais. Jie su dideliu malonumu žiūri televizoriuje rodomus filmus apie Stalingradą, Kureko, Leningrado ir kitus mūšius, dalijasi praeities įspūdžiais. Ir mūsų jaunąją kartą jie stengiasi auklėti „politiškai patriotine dvasia“, ruošiasi bet kuriems netikėtumams. Kai šiandieną konferencijoje pranešė apie jūsų lekturovą nušovimą, visi pritarė ir tvirtino, kad ir ateityje reikia taip daryti“.

Arčiau susipažinau su savo kaimyninio kambario „vyresniuoj broliu“. Puikus, šnekus pilietis, dirbęs viename fabrike, kurį vokiečiai pastatė dar carinės Rusijos laikais. Šiandieną, grįžęs iš pasivaikščiojimo, jis mane pakvietė į savo kambarį. Kalbėjome. Apgailestavau, kad pas juos, Rusijoje, nesą tokio gero aprūpinimo mėsa, dešromis ir kitais maisto produktais, kaip Palangoje. Jei reikia apsipirkti, jie važinėja į Maskvą (150 km).

„Televizorių ekranuose pakankamai prisizūrimė vaiz-

dų iš potvynių ir uraganų nusiaubtų sritčių pas jus Kalifornijoje, Floridoje, Teksase, Atlanto pakraščiuose, Brazilijoje, Prancūzijoje ir kitur. Tačiau ši ryškė palietė ir mūsų Kaukazo respublikas. Iš vešlių vynuogynų liko tik botkočiai — be lapų ir be žiedų. Citrininiai medžiai neteko lapų, o ankstyvą pavasarį ledų kruša (balandžio kiaušinio didumo gabalais) nusiaubė viską, kas buvo gyva. Pas jus, prie jūrų chaotiško gyvenimo, tai nieko, gal tik kaip tam suvalkiečiui, kur tik kaip tam suvalkiečiui, kuriam pasakė, kad sudegė jo kaimyno namas, kai jis atsakė: „juk jis man nei giminė, nei brolis...“ Pagaliau kapitulinė moralė kalba, kad, jei padaryti milijoniniai nuostoliai, tai ir ačiū Dievui — jie pareikalau naujų darbo jėgų, o turimų atsargų kainos pakils ir mums ne pirmo nepridėjus, augs pelnas. Bet mes, tarybiniai žmonės, į tokios rūšies reikišnius žūrimus su vienu ar apgalvestavimu: jeigu gruzinas ar azerbaidžianietis neteko vynuogių ir vaisių, reikią jų nebus ir mūsų turguje ir ant mūsų stalo, o geriantieji turės pasitenkinti vietiniu „rašalu“ ir geriausiu atveju obuoliniu“.

Prie visų bėdų dar viena: mūsų laukus užpuolė Kolorado vabalas. Ypač jis mėgsta naikinti bulves. (Čia nesiginkite — ne be jūsų valios tas vabalas Europoje atsirado...). Pavojus mūsų stalui: gali labai suplonėti tarkuoto bulvių blyno davinys, o tuos blynus, kaip žinai, aš labai mėgstu“.

„Bet yra ir džiuginančių dalykų. Šiandieną televizorius parodė malonius vaizdus — kaip gražiai pietiniuose rajonuose nuimami žeminių kviečių, rugių, miežių derliai. Tik visa bėda, kad geri derliai nesumažina kainų...“ „Savo laiką pas mus kavos kilogramas kainavo 4,50 rb. Kai P. Amerikoje ir Afrikoje buvo kavos nederliaus metai, kai kavos medelius palietė sausra, ligos ir kava pabrango, pas mus iš karto be jokių ceremonijų jos kaina pakilo ligi 20 rb. už kilogramą. O kai kitais metais ir vėliau pasaulinėje rinkoje susidarė kavos perteklius, tai pas mus kaina paliko ta pati (20 rb.), ir niekas nežodeliu neužsimena, kad reiktų kavos kainą sumažinti. Bet toks lupikavimas pas mus ir pas jus yra jau valstybine taisykle virtęs ir dėlto nesiginkytume, nes užrūstintume „moteris“ (valdžia), o dėl jų pykčio jums gal nieko, bet mums gal tektų vėl į „akademiją“ sugrįžti“.

„Žmonių, ypač „brolukų“ — sesučių Palangoje vis dar marios, bet nuo rugsėjo mėnesio sumažėjo. Tačiau vasarotojai, mūsiškiai ir „brolukai“, pagal seną tradiciją, kai leidžiasi saulė ir jūra, eina ant tilto, ją palydi savo akimis ir pagal ją sprendžia, kokia bus rytojaus diena. Bet kokios ji būtų, istorijos rato atgal nepasukime“.

„Mūsų ir jūsų kraštų gyvenimas eina priešingomis kryptimis. Seniai jau praėjo laikai, kai ant pečiaus gulėdami seniai komanduodavai, ką kur sėti ir kada pjauti. Jūsų valdžia moka 15% kompensaciją už nesėjamus laukus, o pas mus atvirkščiai — mokama kompensacija tiems ūkiams, kurie daugiau dirvų užsėja jais, kad gautume didesnį derlių. Neseniai buvo spaudoje paskelbti duomenys apie sąjunginių respublikų planų išpildymą. Pagal juos, 1982 m. Lietuva gavo 600,000 tonų derlių didesnį, kaip 1981 metais. Bet kur dingto tas derlius? Tu juk gerai žinai“.

Arčiau susipažinau su savo kaimyninio kambario „vyresniuoj broliu“. Puikus, šnekus pilietis, dirbęs viename fabrike, kurį vokiečiai pastatė dar carinės Rusijos laikais. Šiandieną, grįžęs iš pasivaikščiojimo, jis mane pakvietė į savo kambarį. Kalbėjome. Apgailestavau, kad pas juos, Rusijoje, nesą tokio gero aprūpinimo mėsa, dešromis ir kitais maisto produktais, kaip Palangoje. Jei reikia apsipirkti, jie važinėja į Maskvą (150 km).

„Televizorių ekranuose pakankamai prisizūrimė vaiz-

KOMUNISTINĖ MORALĖ

Be dorinio auklėjimo nėra tikros moralės

J. VAICELIŪNAS

Komunistai, paneigę Dievą ir jo 10 įsakymų dėsnius, pradėjo kurti savo moralę su „laisva meile“ kaip moralės pagrindu. Esą, kitokios meilės yra atgyventos ir jas reikia naikinti. Komunistai seka savo vadus: Markšą, Lenina, didžiausią pasaulio žmogūdį Stalina. Apie jo atliktas žiaurias žmogžudystes viešai pasakė ne koks nors antikomunistas, bet paties Stalino ipėdinis N. Chruščiovas. Sakoma, kad ir Chruščiovas, iškrypdytas iš šeimos ribų, bet jis nebuvo toks žiaurus, kaip kiti Maskvos valdovai. Spaudoje buvo parašyta, kad ir Brežnevas su gražiomis merginomis savaitgaliais nuvykdavo pagastoliuoti į savo vasarnamius prie Maskvos. Greičiausia, kad tos gražuolės buvo Maskvos prostiucijos akademijos studentės, kurios negalėjo pakenkti vyriausio komunistų vado karjerai, kaip jos pakenkdavo kitiems, net aukšto rango pareigūnams, bei užsienio atstovams. Vienas sovietų komisarų nusiskundė, kad jis buvo pašalintas iš karo akademijos dėl turėtos draugystės su minėtos akademijos studente. O tokių atvejų buvo labai daug. Ir tas komandiras negalėjo suprasti, kad iš vienos pusės skelbiama laisva meilė, o iš kitos pusės ta meilė labai draudžiama.

Kaip „laisvoji meilė“ ir komunistiniuose kraštuose labai draudžiama, rodo šis gyvenimo pavyzdys. Kai viena sovietų kino artistė su JAV karo laivyno kapitonu, kar laivyno atstovu Maskvoje, susilaukė dukters, ji buvo įmesta į ka-

lėjimą, nežiūrint skelbiamos laisvos meilės bei ekonominės paramos nepilnų šeimų motinoms ir juo labiau, kad jos dukters tėvas buvo sovietų geriausio sąjungininko atstovas. Gal ir ji tokiu būdu tikėjosi už to kapitono ištekėti ir ištrūkti iš sovietų vergijos, nes ir meninkamas sovietų verginamų yra nelengvas gyvenimas. Ta artistė jau mirusi, o jos dukterė turėjo galimybę atvykti į JAV aplankyti savo tėvą, jau atsargos viceadmirolą. Ji čia pasiliko ir ištekėjo. Amerikos vyriausybė to savo karininko nenubaudė, o komunistai savo krašto atstovę imė į kallejimą, kaip baisiausią nusikaltėlę. Už tokius nusikaltimus ir katalikų Bažnyčia taip žiauriai nebaidžia, nors ji labai saugo žmonių moralę.

Vienas Lietuvos komunistas vos nenustojė partijos bilieto už savo žmonos ir uošvės atvežimą automobiliu iš Tytuvėnų į Šiluvą. Jam pavyko išpirktas jo ir jo žmonos kartu. Jo žmona pasakiusi, kad, jei jis jos ir jos motinos nenuvėžė į Šiluvą, ji užves skyrbyčią. Tas argumentas jam padėjo išgelbėti partijos bilietą — duonos kortelę. Kai Brežnevas leido savo mirusią motiną palaidoti su religinėmis apeigomis, niekas iš jo partijos bilieto neatėmė. Taigi ir pas komunistus yra daug nelygybės, nevienodumo, nors komunistai šaukia, kad jų valdomame krašte visi žmonės yra lygūs. Lietuvos komunistinė moralė nagrinėja gyd. Z. Buslius

(M. G. 1983. Nr. 3, 22 psl.). Jis rašo: „Jaunimo, ypač tėvų, pedagogų tarpe dažnų diskusijų objektas yra seksualinis susilaikymas. XX a. pradžioje gąsdinimai vėneriniais ligomis, neštumo pavojumi, bei griežtos visuomenės pažiuos ir seksiniui dalykus, lyg ir padėjo gyventi seksiniai susilaikant iki vedybų... Betgi daug vyrų naudojosi gausių viešųjų „paslaugomis“. Bet čia nepasakoma visos tiesos. Pirmoje eilėje Lietuvos žmonių moralę saugojo religija, o Lietuvoje laisvės laikais oficialių viešųjų namų nebuvo.“

Toliau Buslius rašo: „Antroje šio amžiaus pusėje, seksualinė akceleracija, moterų emancipacija, veiksmingi vaistai nuo venerinių ligų, įvairios priemonės išvengti neštumui, padidėjęs visuomenės pakantumas seksualiniams dalykams panaikino buvusius nepatvarius seksualinio susilaikymo stabdžius“. Čia aiškiai pasakoma, kad religija, jos praktikavimas yra stabdis blogiui, ypač moralinėje srityje. Komunistai atmetė religiją, atmetė ir moralinio kritimo stabdžius. Vienas buvęs komunistas sako: „Religija žmogaus auklėjimui duoda labai daug, o ateizmas, ypač komunistinis, nieko gero neduoda, neskaitant žvėriškumo“. Z. Buslius sako, kad žmonės nuo blogų pasėklių apsaugo vaistai, jei komunistai jų neturi, bet jie žmogaus neapsaugo nuo dvasinių ligų. Ir dabar, kaip komunistai sako, iškilus mokslui, žmonių moralė nukrito.

Patys komunistai prisipažįsta, kad dabar ir Lietuvoje gimsta daug nelegalių kūdikių. Tai komunistinės sistemos „pažanga“ — laisvoji meilė.

Toliau jis rašo: „Dažnai ir reguliarius seksualinius santykius yra lyg savotiška profilaktinė priemonė nuo bet kokio iškrypimo“. Čia jis visai nepažymi, kad žmogaus moralė labai saugo religija. Pagal jį išėitų, kad žmonės be seksualinių santykių negali gyventi. Tai yra nenormalus galvojimas, nes ir be tų santykių daug žmonių gyvena.

Betgi Z. Buslius apsisuka ir rašo priešingai: „Tačiau būtina pabrėžti, kad, nepradėjus seksualinio gyvenimo, susilaikymas iki vedybų yra visai nežalingas... Be to, jauno žmogaus susilaikymas padeda vystytis asmenybei“. Taip, susilaikymas ugdo asmenybę, bet tam susilaikymui pagrindą duoda ne komunistų skelbiama „laisvoji meilė“, bet religiniai nuostatai, prieš kuriuos komunistai kovoja net iki žvėriškumo.

Toliau Buslius rašo: „Deja, jaunų žmonių ikivedybinė abstinencija nėra dominuojantis reiškinys. Šiuo metu visuomenėje egzistuoja nuomonė, kad pastaraisiais dešimtmečiais daugėja merginų, iki vedybų tapusių moterimis“. Tokių merginų kadras užpildo komjaunuolės, nes joms leidžiama „laisvoji meilė“. Normalūs tėvai nenori leisti savo vaikams stoti į komjaunimo organizaciją, nes tai yra ištvirkavimo organizacija... Komunistinės jaunuolės net universitete siūlo seksą profesoriams, kad gautų gerus užskaitus, pažymius. Viena religinga motina atvirai pasakė gimnazijos mokytojai, kad ji savo dukters neleis stoti į komjaunimo organizaciją, nes ji nenori, kad jos dukterė naktimis su komjaunuoliais trankytųsi po krūmus.

Toliau Z. Buslius aiškina: „Kai kurie autoriai šį įspūdį aiškina tuo, kad dabar merginos atvirai ir daugiau apie tai kalba ir diskutuoja. O įvykus suartėjimui, mažiau gėdijasi ir nesijaučia nusikaltusios. Savo ruožtu ir visuomenė mažiau piktinasi jaunimo seksualiniais kontaktais, nei prieš 50 metų. Bet pasireiškianti nepageidaujama seksualinio elgesio tendencija vertia nerimauti“.

Kaip suprasti komunistų skelbiamą „laisvą meilę“, kovą prieš visokias religines atgyvenas ir nerimavimą dėl seksualinio palaidumo? Kas yra bloga, negalima sakyti, kad tai yra gera. Jei katalikų

religija moko gerų dalykų, tai negalima sakyti, kad komunistų priešingi dalykai yra geri. Jis guodžiasi, kad tokie dalykai dedasi ir kraštuose, kur jaunimo dorovę ypatingai saugo bažnyčia“. Čia griebiamasi puliti katalikų Bažnyčią, kad kiek apgintų komunizmą. Nei katalikų Bažnyčia, nei religingi tėvai neišsaugos 100 proc. vaikų geros moralės, jei nebus iš mažens religinio auklėjimo šeimose, mokyklose, organizacijose, kiek tai reikalinga. Ką toje srityje duoda bedieviškas komunizmas? Jis persekioja tėvus, kurie gerai auklėja savo vaikus. Persekioja mokinius, kurie lanko bažnyčią, kurie deda gerą gyvenimo pagrindą. Patys komunistai prisipažįsta, kad jiems per 65-rius komunistų valdymo metus nepavyko išauklėti gerų žmonių.

Betgi Z. Buslius duoda ir teisingą pastabą: „Ikivedybiniai santykiai nuskrudina dvasines vertybes ir išpučia melagingas“. Čia ir yra blogiausia, kad komunistai išpučia tas blogiasias vertybes, jei jos iš viso yra ko nors vertos, nes komunistinėje sistemoje melas yra jų pagrindinis įrankis.

Z. Buslius vėl pateisina priešvedybinis intymiosius santykius, nes „medicininiu — seksologiniu požiūriu seksualiniai santykiai leistini esant šioms sąlygoms: jei dominuoja asmenybės, persisunkios, tvirtai abipusė meilė ir pagarba, o seksas yra tik jų išraiška, esant visiškai fiziniui ir psichiniam subrendimui, kad ir suprantama atsakomybė už dabartinį elgesį ir žinomas atsakymas į klausimą „o kas toliau?“. Be abejoj, reikalingos ir medicininės gyvenimo žinios. Čia nusakoma, kad jausmas yra virš proto. Betgi gyvenime yra kitaip. Jei protas bus virš jausmų, neiškilis klausimas — o kas toliau? Protas šioje srityje neklysta, o jausmai klysta. Netinka skatinti — tai, kur yra jausmai, o ne protas. Z. Buslius savo straipsnelyje baigia žodžiais: „Tačiau norėčiau palinkėti daugiau „sveiko proto“ šiuose dalykuose“. Jei jaunuoliai savo elgesio nebus pagrindę religiniais nuostatais, sunku jiems bus turėti „sveiką protą“.

Kas duoda gerą patarimą — stato viena ranka. Kas duoda gerą patarimą ir gerą pavyzdį — stato abiem rankom; bet kas duoda gerus pamokymus, o savo gyvenimu — blogą pavyzdį, tas viena ranka stato, o antra griaua.

Fr. Bacon

Dariaus ir Girėno tragiško žuvimo 50 metų sukakčiai paminėti rugsėjo 11 d. Kultūros Židinys, Brooklyne, Šalių kuopa surengė šventę. Matomas bendras baizdas scenoje, papuoštoje

dail. C. Janušo ir dail. P. Jurkaus padovanotais paveikslais. Himnus gieda sol. Marytė Bizinkauskaitė, prie pulto — K. Miklas.

MOTERIS SU BALTU CHALATU

DR. K. PAPROCKAITĖ-SIMAITIENĖ

17

Čirskėdami, kaip žvirbliai, straksėjo, stumdėsi, žaidė, krykštavo ir kartas nuo karto verkšleno įvairaus amžiaus vaikai. Kai kurie iš jų net bandė savo balso stygas ir linkamai traukė nesudėtingą la-la-la melodiją. Kiti laizė ledus, čiulpė saldinius. Arba nuo pagaliukų valgė rausvus saldžius papirusius kuodelius. Dar kiti savo troškulių ramino, gerdami per šiaudelį gaivinančius gėrimus.

Pamatė pro šalį praskrendančias kelias plaštakes, būrys vaikų pasileido jas gaudyti. Motinos šypsodamos sekė jų judesius. Juos bestebint, kilo mano galvoje mintis. Koks įdomus ir nuostabus yra vaikų pasaulis! Čia jie verkia, čia jie juokiasi. Čia jie juda, kruta, nerimsta, krykštuoja, dūksta. O čia staiga atsiremia į motinos šoną ir bematant pasaksta sapnų karalystėje.

Kaip galima, kad mes taip mažai pažįstame jų galvosenas, nes esame svetimi pasauliui, kuriame jie gyvena. Atrodo, kad vien tik motinos instinktas gali kartkartėmis surasti kelią į jų mintis.

Aukštai, virš neaprepiamos vandens plytės, ištiesusios savo stiprius, baltus sparnus, klykė alkano žuvėdras. Išmeigusios toli matančias akis į okeaną, jos atidžiai seka, kada bangos išmes ir paviršius žuvelytę. Pamačiusios ją, staigiai judesiu iš aukštybių jos krenta tiesiai į vandenį. Atkakliai kovoja už grobį. Laimėjusios jį, vėl pakyla ir dingsta dausose.

b. kv.

Atlante gyvenimas verda. Įbridę į jo žydrų, skaidrų vandenį, taškosi, plaukioja ir per bangas šokinėja vasarotojai. O tų žmonių margumas! Amžiaus ir veidų įvairumas! Garsų ir kalbų maišatis!...

Atokiau nuo pajūrio užuovėjoj ant suoliukų sėdėjo grupelės vyresnio amžiaus žmonių. Kalbėdami jie smarkiai gestikulavo rankomis. Linkęsio savo žilas galvas ir kartas nuo karto nusišypsodavo. Švelnus vejelis purenė jų sidabrinis plaukus.

Praslinko valanda, kita, o gailėtingoji sesutė mane vis dar nešaukė. Pasivaikščiudama užėjau pasiteirauti, kaip jai einasi.

„Daktare, šiandien ambulatorijoje yra taip ramu, kad iš nuobodumo norėčiau kur nors dingti. Tačiau mano pareiga yra čia sėdėti ir budėti. Jums gi patariu nesnausti, o pasinaudoti šia reta proga. Užsivilkit maudymosi kostiumą ir įsijunkit į tinginių gretas. Pasikaitinkit saulėje, pasileiskit, paplaukių gretas. Pasikaitinkit saulėje, pasileiskit, paplaukių gretas... Tik man pasakykit, kurioj vietoj galėčiau jus surasti, jeigu iškiltų reikalas. Tada ant maudymosi kostiumo užsimeskite baltą chalata ir atėikit į ambulatoriją. Taip darydavo ir jūsų kolegė dr. Irena“, paaiškino gailėtingoji sesutė.

„Sesute, apie jūsų gerumą ir nuosirdumą jį man papasakojo. Dabar aš ir pati įsitikinau, kad jūs esate tikras perlas. Jaučiuosi labai laiminga, kad esate tikras perlas. Jaučiuosi labai laiminga, kad turite progos ne tik jus artčiau pažinti, bet ir su jumis dirbti. Dekoju jums už tokį idealų pasiūlymą. Mieliau juo pasinaudosiu“.

Netrukus apsiuolau maudymosi kostiumą. Išimaisiausi į vasarotojų tarpą ir aukštelninka atsiguliu ant gelevo, saulės spindulių išbučiuoto smėlio. „Oi, kaip gera pajusti raminantį, glostantį gamtos malonumą, išlėtis ir kvėpuoti Atlanto oro vėsumu“.

džiaugiausi aš. Užsimerkiau ir apie nieką neno-rėjau galvoti.

Staiga išgirdau neįprastą ūžesį. Vasarotojai pašoko iš vietų. Vieni, atlošę galvas, žiūrėjo į dangų. Kitų žvilgsniai buvo nukreipti į lūžtančias okeano bangas.

Greit pašokau iš savo vietos ir aš. Aplinkui apsižvalgiau. Sirenoms kaukiant, pajūrio mediniu tiltu skriejo policijos ir greitosios pagalbos mašinos. Dangų režė keli helikopteriai, o okeaną — gelbėjimo valtytis.

Tuo nepaprasto sumišimo metu pribėgo prie manęs labai susijaudinusi gailėtingoji sesutė.

„Daktare“, vos kvapą atgaudama, ji prabilo“, įvyko baisi tragedija“.

„Kokia?“ trumpai paklausiau ją.

„Atlanto bangos prarijo tris New Yorko universiteto studentus. Mano širdis net sudrebėjo iš baimės, kai policininkas man apie tą tragišką įvykį pranešė“, atsidususi ji tarė.

„Sesute, kaip tas atsitiko? Ar studentai su laiveliu apvirto ir nuskendo?“

„Ne, daktare. Manoma, kad jie belenktyniaudami per toli nuplaukė. Atgal sugrįžti į krantą jiems pritrūko jėgų. Kai tik juos ištrauks, turim būti pasiruošusios gelbėti jų gyvybes“.

„Gerai, sesute. Aš jau pasiruošusi“, apsiuolikiu atsakiau jai.

„Sesute, ar jums yra žinoma, prieš kiek laiko jie nuskendo?“

„Pagal policijai suteiktas žinias studentai tik prieš kelias minutes vienas po kito dingo iš horizonto“.

(Bus daugiau)

TAUTINĖ VEIKLA WASHINGTONE

Dr. J. Genio Amerikos Lietuvių Tarybos atstovo pranešimas suvažiavime

Amerikos Lietuvių Taryba dirba ir reprezentuoja lietuvius Washingtono keturiose etninėse organizacijose: Jungtinėse visos Amerikos Baltų komitete — Joint Baltic American National Committee. Vi-so krašto Amerikos etninių grupių konfederacijoje — National Confederation of American Ethnic Groups. Rytų Euro-pos Amerikos etninėje konferencijoje — American Eastern European Ethnic Conference ir Laisvės federacijoje — Freedom Federation (kartu su JAV LB).

Iš paminėtų organizacijų grupių daugiausia dirba Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų labai Jungtinis Amerikos Baltų komitetas. Šis komitetas turi savo įstaigą, nuolatinę tarnautoją, vasaros internus ir yra kasdieniniame kontakte su Baltijais rūmiais, kongresmanų įstaigomis ir kitų tautybių atstovais.

Vasario 6 d. buvo suauktas metinis Jungtinio Baltų komiteto susirinkimas, kur dalyva-vo ne tik Washingtono veiks-niai, bet ir lietuvių, latvių ir estų centrinių organizacijų pir-mininkai. Buvo nustatytos gairės ateinančių metų veika-lai ir komiteto vadovybė buvo perduota lietuviams. Dr. K. Sidlauskas yra šių metų JBANC prezidentas ir aš JBANC pirmininkas. Prezi-dento ir pirmininko pareigos tenka kasmet kitai tautai. Ateinančiais metais vado-vaus latviai.

Vasario 10 dieną aš ir kiti baltų atstovai vyko į Ann Arbor, Mich., kur Fordo bibliotekos rūmuose įteikėme "Baltic Freedom Award" buvusiam prezidentui Gerald Fordui. Ta proga Fordas prisim-nė mano 1973 metų prašy-mą gelbėti Simą Kudirką ir papasakojo, kaip jis tą atliko susitikęs Brežnevą Vladivos-teke. Sakė, jam buvo labai ma-lonu žinoti, kad šis taurus lie-tuvis buvo išleistas į laisvę. Taip pat sausio ir vasario mėnesiais, komitetas ragino ra-štiškai ir telefonu visus kon-gresdarytus pareiškimus per Lie-tuvos ir Estijos nepriklausomybės minėjimus kongrese. Taip pat kongresmanai buvo raginami remti H. J. rezoliuciją 60.

Kovo mėnesį darėme įtaką kongresui, kad reikią skirti kuo didesnius fondus Voice of America, Radio Free Europe ir Radio Liberty. Balandžio mėn. kreipėmės raštiškai ir asme-niškai į Amerikos kongresma-nus, kad išjungtų į "Ad Hoc Committee for the Baltic States and the Ukraine". Ta pro-ga buvo padaryta 200 telefo-ninių šaukimų ir aplankyta 250 įstaigų.

Gegužės mėnesį dirbome, kad būtų paskirti fondai Hel-sinkio komisijai, su kuria tu-rim labai artimus ryšius. Taip pat gegužės ir birželio mėne-siais daug pastangų dėjome, kad būtų pravaista "Baltic Freedom Day" rezoliucija. Rei-kejo gauti 218 kongresmanų paramą. Parašėm tuo reikalu laiškus visiems "Ad Hoc" ko-miteto nariams ir visiems 1982 metų rezoliucijos rėmėjams. Kai trūko dar 122 balsų, įs-taigėm 250 kongresmanų įs-taigų. Tuo klausimu mūsų ko-mitetas turėjo kasdieninį kontaktą su "Ad Hoc" komite-tu.

Visoms lietuvių organizaci-joms darant spaudimą ši rezoliucija buvo pravaista ir ją iš-kilmingai pasirašė prezidentas Reaganas Baltuo-siuose rūmuose dalyvaujant pabaltiečių atstovams. Šalia to birželio mėn. suruošėm kar-tu su kitomis pabaltiečių grupėm demonstracijas už Pabal-tijų tautų laisvę. Jos buvo aprašytos įtakingame laikraš-tyje "Washington Post". Lie-pos mėn. padėjome organizuo-ti Pavergtų tautų savaitės minėjimus ir dalyvavome su-sitikime su Max Kampelman, Amerikos delegacijos pirmin-inku Madride. Rugpjūčio mėn. daug įstaigų aplankė mūsų internai. Šiomet lietuvių internė buvo Rima Šilėnaitė iš Ohio valstijos. Internai taip pat padarė studiją apie rusifi-kacijos procesą Pabaltijio val-s-tybėse.

Per visus metus, ypač rug-sėjo mėn., buvo rūpintis pa-dėti pabaltiečių skyriams prie Radio Liberty. Tuo reikalu bu-vo susirašinėjama su šių ra-dijuo stotijų administratoriais ir buvo aplankyti įvairūs parei-gūnai Washingtono, Nežū-rint pažadų, niekas nepagerė-jo, kol neprisidėjo sen. Charles Percy iš Illinois. Duoti Pabal-tijų kalbų programoms dides-nį respektą, jis pridėjo prie fondų įstatymo amendmen-tų, kad Pabaltijio tautų specialie padėtis turi būti respektuota, įsteigiant specia-lią Baltic States Radijo skyrių. Kai tas bus įvykdyta, mūsų transliacijos jau nebus maišo-mos su kitom Rusijos paverg-tomis tautomis. Ir tikimasi gauti daug didesnius fondus dėl transliacijų žinių rinkimo.

Be JBANC veiklos, teko dirbti ir kitose aukščiau minė-tose organizacijose. National Confederation of American Ethnic Groups turėjo savo kongresą. Ten reprezentavau tarybą ir inėšiau specialią skiltį į rezoliuciją, kur Ameri-kos valdžia yra prašoma dau-giau rūpintis Lietuvos, Latvi-jos ir Estijos valstybių išlaisvinimu. Šioje visos Ame-rikos etninių grupių federaci-

Lietuvos Vyčių jaunimas vainikuoja Švč. M. Marijos statulą Šv. Petro katedroje Scrantone, Pa.

joje aš esu garbės pirminin-kas, o dr. K. Sidlauskas yra teisinio komiteto pirmininkas. Laisvės federacijoje (Free-dom Federation) aš dirbu žmo-gaus teisių komitete. Rytų Europos etninių grupių konferencija daro susirinki-mus kas mėnesį ir kas mėnesį pirmininkauja kita tauta. Spa-lio mėn. 10 d. turėjom susirin-kimą. Pagrindinė kalbėtoja buvo Mag Donovan, Madrido konferencijos atstovų tarnau-toja. Jai iškeliau nemalonų faktą, kad Helsinkio Komisi-jos raportai neatkiria Pabal-tijų tautų nuo kitų Rusijos res-publikų, kas yra priešinga Amerikos nusistatymui. Ma-no prašymui tą reikalą atitin-kamai sutvarkyti pritarė Rytų Europos etninių grupių atsto-vai: bulgarai, čekai, lenkai, uk-rainiečiai, vengrai, latviai ir kiti. Čia yra pavyzdys, kaip mes darome vieną spaudi-mą per etnines organizacijas.

Perskaičius šį pranešimą, gali kilti klausimas, ar tos mū-sų pastangos daro kokią įtaką lietuvių laisvės laimėjimui. Per ma-no 12 metų darbo Lietuvių Ta-rybos ir kitų lietuvių organi-zacijų veiklos dėka Washingtono labai daug kas pasikeitė. Ir viskas pasikeitė mūsų labui.

Turime du stiprius organi-zacinius vienetus Washingto-ne su įstaigom ir tarnautojais. Turime Lietuvos atstovybę, kuri dabar jau yra aprūpinta fondais ir turi teštinumo ga-rantijas. Aš pirmininkavau jungtiniam ALT ir JAV LB komitetui, kuris sutelkė dau-giau kaip 130,000 dol. rūmų re-montui. Esame dėkingi visai lietuvių visuomenėi už aukas. Mūsų rūmai buvo atnaujinti ir išgrazinti. Turime lietuvi Baltuosiuose rūmuose su De-puty Assistant to the Presi-dent titulu. Turime lietuvi Valstybės departamente, ku-ris veda Vengrijos ir Pabaltijio tautų skyrių. Turime net penkis lietuvių Amerikos tauti-nių grupių respublikonų tary-boje ir lietuvių dirba Washingtono respublikonų iš-

MŪSŲ KOLONJOSE Scrantone, Pa.

VYČIAI MELDĖSI KATEDROJE

Lietuvos Vyčių Šv. Juozapo parapijos 74 kuopa spalio 2 d. Šv. Petro katedroje turėjo me-tines šeimų rožinio pa-maldas. Kazimiero Yanish iš Clarks Summit didelėmis pas-tangomis ir rūpestiu Lietuvos Vyčių pasiūlymo skaičiūmi ir šeimų rūžinio pamaldose.

Prie altoriaus "Žarijos" cho-ras iš Rackville, vadovauja-mas Eleonoros Vaičaitienės, savo gražiais drabužiais darė gražų įspūdį. Jos buvo apsi-

taigoje. Turime lietuvių aukš-čiausiose Amerikos Trans-portacijos ir Genetikos turtų komitetuose. Kongrese turime "Ad Hoc" komitetą Pabaltijio tautoms ir Ukrainai. Turime prezidentą laikantį plakata "I love Lithuanians", kuris nebi-juo kelti Lietuvos klausimą Amerikos ir tarptautiniuose forumuose. Turime šimtus draugų Amerikos kongrese. Turime savo stiprias organi-zacijas, kurios dirba kartu ir atskirai tam pačiam tikslui — Lietuvos išlaisvinimui.

Tad esame tikri, kad, vie-ningai dirbdami, galime dau-giau padėti savo pavergtai tė-vynei.

rengusios tautiniais drabu-žiais ir giedojo lietuvių pa-mėgtas giesmes. Pradėjus Betty Cravitts rožinio gar-bingąsias paslaptis, pakaito-mis vadovavo msgr. Mykolas Ožolas, Scrantono Šv. Juoza-po par. klebonas, ir kun. Pet-ras Ališauskas, Pittstono Šv. Kazimiero par. klebonas. Ne-šiojama Švč. M. Marijos sta-tula buvo vainikuota jaunųjų vyčių, vadovaujamų Nukry-žiuotojo Jėzaus vienuolio su-selės Angelos. Kiekvienas tu-rėjo mėlyną rožinį, kuriuos parūpino Evelyn Seilus ir rū-žų šakelę, kurias iš savo dar-želio atnešė Marie Laske. Jie visi priėjo prie altoriaus laip-tų, kur į aukšnę vazą įdėjo gėles, o paskui prie Marijos altor-iaus vainikavo statulą.

Šeimų rožinio pamaldos baigėsi "Žarijos" choro gies-me; a. a. Stasio Vaičiūčio iš-vesta į lietuvių kalbą, "How Great Thou Art". A. a. S. Vai-čiūčio prisiminimui buvo skir-tos šios pamaldos. Atsižvel-giant į lietuvišką charakterį, vyčiai negalėjo sustoti gje-doje net tada, kada išėjo iš katedros. Patenkinti prava-žiuojantieji stabdė savo auto-mobilius ir gėrėjosi giesme.

Prieš eidami namo vyčiai ir moterys dar sustojo artimame restorane pasistiprinti. Scrantono miestas žino, kaip gra-žiai veikia Lietuvos Vyčiai ir koks gražus yra jų tautinis menas.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

BOOKS IN ENGLISH

(Continued from Oct. 27)

- The USSR-German Aggression against Lithuania*, by B. Kaslas. \$15.00
 - Lithuania*, by Juozas Prunskis. \$7.50
 - Lithuanians in America*, by Dr. A. Kučas. \$6.00
 - The Lithuanian Short Story 50 Years*, by S. Zobarakas. \$12.50
 - Lithuania Minor*, by M. Brakas. \$15.00
 - The Baltic Nations*, by B. J. Kaslas. \$12.00
 - Sudiev: Good-bye*, by Eve Bate. \$10.00
 - Cultural Wellsprings of Folktales*, by V. Bagdanavičius. \$6.00
 - The 40 Years of Darkness*, by J. Vaišnora. \$2.00
 - The Brothers Domeika*, by L. Dovydenas. \$6.00
 - Vytautas the Great, Duke of Lithuania*, by J. Končius. \$2.00
 - History of Lithuania*, by J. Končius. \$4.00
 - Mano žodynas*, by Richard Scarry. For children, illustrated \$6.00
 - House Upon the Sand*, by J. Gliuda. \$4.00
 - With Liberty and Justice*, by P. Leonas. \$5.00
 - The War Against God in Lithuania*, by J. Savasis. \$2.00
 - Sin At Easter*, by Vaižgantas. \$5.95
 - The Forest of Anykščiai*, by A. Baranauskas. \$4.00
 - 200,000,000 and Lithuania*, by A. Gustaitis. \$1.50
 - We Will Conquer the World*, by L. Dovydenas. \$5.00
 - ONA, by V. T. Belajus. \$5.00
 - The Sonata of Icarus*, by J. Gliuda. \$5.00
 - Rejuvenation of Siegfried Immerseibe*, by I. Seinius. \$5.00
 - Perfection by Exile*, 14 Contemporary Lithuanian Writers, by Rimvydas Šilbajoris. \$8.50
 - The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania. A Report for 1979-1980*, in hard covers — \$10.00, in soft covers — \$8.00.
- Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
- Knygų užsakytojas moka pašto ir įpakavimo išlaidas. Ill. gyventojai dar pridėda valstijos mokesčio 6%.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

10 — 20 — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 96th Street
Telef. GA 4-9654

M. A. ŠINKUS INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC

4380 S. Maplewood, tel. 264-7400

Taip pat daromi Vertimai, Giminių Iškvištimai, pildomi Pilietybės Prašymai ir kitokie blaškai.

VALOME KILMUS IR BALDUS

Plovame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BURNYS
Tel — RE 7-5168

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisyimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užtikimė vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

**NEDAS, 4090 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 227-5900**

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
[vairių atstumų]

Tel. 376-1832 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
3529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

DEMESIO!

JONAS PUZINAS

RINKTINIAI RAŠTAI I

PROISTORE

"Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusi prostore ir gerai susipažinusi su jo paskelbtaisiais darbais" — taip rašo Antanas Mažulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II

KULTūros IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl.

Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

CLEVELANDO VAIKŲ TEATRAS
1983 m. LAPKRIČIO 12 d. 7³⁰ v.v.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS AUDITORIJOJE
ALGIO RUKŠENO
POSEDIS PRAGARĖ
3-jų VEIKSMŲ POLITINĖ SĄYRA
REŽISŪRA, DEKORACIJOS, KOSTIUMAI: Petro MAŽELIO
BILĖTAI UŽSAKOMI PAS: ALDONĄ, ZORSKIENĖ, TELEF. 371-0130
JONĄ DUNDURĄ, TELEF. 531-0284
SEKMADIENIAIS PO PAMALDŲ PARAPIJŲ KRAVINĖSE

MOSŲ KOLONIJOSE

Hartford, Conn.

LIETUVIAI
NUBALSIAVI
VIENBALSIAI

Amerikos lietuviams netrūksta vieno dalyko — organizacijų. Atėjus rudenii, jos šoka parodyti savo gyvybę. Prasideda renginių sezonas. Ir į kiekvieną kviečiama ne tik savoji kolonija, bet ir svečiai iš apylinkės. Kad ir persiplėštum, visur nepatektum. Bet kam čia plėšytis, kad yra patogesnis išeitis — sėdėti namuose! Tokiose aplinkybėse rengėjų padėtis nepavydėtina. Laimi tie, kurie pasirodo pirmieji.

Hartforde tai padarė Lietuvos Bendruomenė, surengusi rudens balių š.m. spalio 8 d. Ir laimėjo.

Ivyko, ko rengėjai troško: prigūžėjo publikos pilna salė. Ne tik hartfordiečiai, bet ir apylinkės lietuviai subėgo ant dvejos šviežios: pamatyti pirmąjį sezono balių ir „Antrą kaimą“.

Gerai, kad rengėjai per daug neišsiplepėjo. Visi žino, kad daugiausia publikos sutraukia vaidinimai. Kai buvo skelbiama, kad iš Chicago atvažiuoja „Antras kaimas“, ne vienas, droždama į balių, tikėjosi pamatyti tokio vardo scenos veiklą. Tik iš balius programos paaiškėjo, kad „Antras kaimas“ nėra vaidinimo pavadinimas, o vaidintojų grupės vardas. Na, ir klausinėjo žmonės vienas kitą, iš kur toks keistas vardas.

Nėra ko stebėtis. Kur čia, būdamas provincijokas, sugaudysi Chicago didmiesčio prašmatnybes?! Ogi pasirodo, kad vardą pasiskolino iš Chicago kabaretinio teatro „The Second Village“.

Kaip ir pritiko Lietuvos Bendruomenės baliuje, „A.K. savo sceninės komikos pyne pradėjo su „Bendruomenės posėdžiu“, bene ilgiausias, sąmojingas, įdomios struktūros dalykėlis.

Didžiausias lietuvių rūpestis vaikų vedybos. Sumaniai panaudoję mūsų prezidentų, Kennedy — Carter, 20 metų valdymo laikotarpį, gražiai pavaizdavo, kaip tėvų troškimai keitėsi, sūnui rengiantis vestę.

Kad tik marti būtų lietuvaite... Jei ne lietuvaite, kad nors katalikė... Jei ne katalikė, kad būtų bent balta... Pagaliau, kai sūnus graso „vesti“ vyrą, gera ir juoda marti, kad tik mergaitė...

Laiko įtakos neišvengė net patys tėvai šeimoje. Prieš 20 metų žmona plukosi su namų darbais. Vyras skaitė laikraštį. Dabar jau žmona skaito laikraštį, o vyras užsidėjęs priejuostę pluša namuose...

Iškarpos iš tarybinio gyvenimo Lietuvoje susilaukė daug juoko. Iš Lenkijos — mažiau.

Tos rūšies teatras turi tik vieną tikslą — prajuokinti žiūrovą. Jei publika plyšo juoku, komedijos vaidintojai žino savo vertę be jokių komentarų. Jei žiūrėjo tylomis, ir geriausia

recenzija yra maža paguoda. Tačiau reikia pabrėžti, kad vaidintojai jauni, o įveikė ne tik lietuvių kalbos sunkumus, bet net pasiekė aukšto sceninio lygio. Tik mažas pavysdelis: ilgą monologą liuanistikos pamokoje suaugusiems jauna aktorė atliko pasigėrėtinai. Geriau, kaip komikė Joan Rivers. (Gaila, kad veikėjai nebuvo pristatyti publikai pavardėmis.)

Programos medžiaga įvairi. Kai kurie gabaliukai puikūs. Neišvengta ir nuvalkiotos satyros. Pvz., kai pasipainiojęs ligoninėje žmogus, pagriebiamas operacijai... Kodėl naudoti tokią senieną, kai naujos medžiagos taip apstu? Nedaug reikia kūrybinės vaizduotės padaryti kelias scenas iš peršamos „Valgyk, kiek nori“, dietos svorinui numesti... Ogi kas suskaičiuos pasekmes šeimoje po vadinamos „face lifting“ operacijos? Kai operacija taip pasiseka, kad motina atrodo jaunesnė už dukterį... Arba, kai nepasiseka ir vyras grasina daktarą traukti iš teisma už kelis milijonus... O sofistiška ponia ar neužsimanys pradėti kūdikį stiklinėje (in vitro), o ne „senoviškai“?.. Žodžiu, daugybė nepajudintos medžiagos „daktarams“. Na, ir advokatams...

Gera nuotaika nesibaigė su programa, o išliko visą vakarą. Baliaus dalyviai valgė, gėrė ir ypatingai daug šoko. Turbūt dėl to, kad orkestras prisitaikė pagyvenusios publikos skoniui.

Kad viskas vyko sklandžiai, nuopelnas rengėjų. Lietuvos Bendruomenės valdyba mokėjo dirbti organizuotai. Zina Dresliūtė ir Regina Stankaitytė sutiko Antrojo kaimo trupę ir ja rūpinosi. Alfonsas Dzikas padėjo artistams suorganizuoti scenos įrengimus ir talkino jiems užkuli-

siuose. Bufetu rūpinosi Danutė Grajauskienė, baru — Eugenijus Orentas. Ką veikė L.B. pirmininkas Ignas Budrys, nepasisakė iš kuklumo. Greičiausiai jis buvo rengėjų ir renginio „prievažda“.

Kaip valdyba, suvedusi visas renginio sąskaitas, užprotokolavo, nežinia. Bet jo dalyviai vienbalsiai nutarė, kad rudens balius buvo puikus...

Nina Gailiūnienė

PADĖKA

Šių metų rugsėjo 6 d. su mumis amžinai atsiskyrė mūsų mylima sesuo ir teta

A. + A.

MARIJA ANTANAITIENĖ

(TULAUSKAITĖ)

Širdingai dėkojame visiems atsilankiusiems atsisveikinti su velione koplyčioje, už dalyvavimą pamaldose, palydėjimą į kapus, aukas šv. Mišioms ar Lietuvos Dukterų draugijai, už gėles ir pareikštas užuojautas spaudoj, laiškais ar žodžiu.

Dėkojame kun. V. Mykaloičiui ir kun. J. Juozevičiui už atkalbėtas maldas koplyčioje, už atlaikytas šv. Mišias, pasakytą prasmingą pamokslą ir palydėjimą į kapus.

Dėkojame Lietuvos Dukterų draugijai už rūpestį laidotuviams, jos pirmininkei p. Emilijai Kielienei už pasakytas gražias atsisveikinimo kalbas koplyčioje ir pietuose, o draugijos narėms už surengimą puikių pietų.

Nepaprasta padėka mielai p. Onai Bakaitienei, padėjusiai tiek daug rūpestio ir vargo laidotuvių puikiam suorganizavimui.

Mūsų mieliems draugams, Anelei ir Broniui Kručams, kurie mus priglaudė, rūpinosi ir globojo per visas laidotuvių dienas — širdingiausias ačiū.

Dėkojame savanoriams karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už nuoširdų patarnavimą.

Visiems amžinai dėkingos seserys —

Grazina Babrauskienė ir Danutė Švelnienė su šeima.

Mielieji

ALGIMANTAI, TERESE,
GINTARĖLE, AUŠRELE,
mes liūdime kartu su JUMIS.

BRONIUS IR BRONĖ NAINIAI

Teisininkui

A. + A. JUSTINUI GEČIAUSKUI

mirus, sūnų PLB valdybos vicepirmininką inž. ALGIMANTĄ GEČI, Algimanto žmoną TERESĘ ir jų dukteris GINTARĘ ir AUSRĄ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

PLB VALDYBA ir
PASAULIO LIETUVIS

A. + A. ANTANUI VISOCKUI

Lietuvoje mirus, jo broliui Stasiui, Dzukų draugijos sekretoriui, reiškiamo širdingiausiai užuojautą.

DZUKŲ DRAUGIJA

Mūsų klubo nariui

A. + A. DIONIZUI VARNAIČIUI
mirus,

nuoširdžiai užuojautą reiškiamo žmonai GRAŽINAI VARNAITIENEI, dukrai, žentui, sūnui, motinai ir uošvei.

LIETUVIŲ TENISO KLUBAS
CHICAGOJE

Tauriam lietuviui,

A. + A. JUSTINUI GEČIAUSKUI

peržengus amžinybės slenkstį, didžio sielvarto prislėgtuosius: žmoną JADVYGĄ, sūnų ALGIMANTĄ, marčią TERESĘ, vaikaičius GINTARĖLĘ ir AUSRELĘ, dėl jų mylimo vyro, tėvo, šešūro, bei senelio mirties nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

BRONIUS IR SOFIJA STANISKIAI

A. + A. Inž. ALFONSUI RIMUI

mirus, žmoną Aldoną ir vaikus, brolių Kazį, jo žmoną Agutę ir jų sūnų, taip pat gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

O. ir J. ŽILIONIAI

DRAUGAS, antradienis, 1983 m. lapkričio mėn. 1 d.

Lietuvių Paštininkų sąjungos steigėjui, jos nariui, buv. Vilniaus pašto viršininkui

A. + A. JUSTINUI GEČIAUSKUI

Philadelphijoje mirus, jo mylimiesiems: žmonai JADVYGAI, sūnui ALGIMANTUI GEČIUI su ŠEIMA bei kitiems GIMINĖMS ir ARTIMIESIEMS skausmo dienosė reiškia gilia užuojautą ir drauge liūdi

LIETUVIŲ PAŠTININKŲ SĄJUNGOS
VALDYBA IR NARIAI

Mylimam tėvui

A. + A. STEPONUI STIRBIUI mirus,

jo žmoną SOFIJĄ, dukrą GRAŽINĄ DAMIJONAITIENĘ, ČALM Tėvų komiteto narę, ir anūkę VIDĄ, šeštos klasės mokinę, ir kitus ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame

Chicago Aukštesnioji Lituanistikos Mokykla

MAŽEIKA-EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

— 0 —

Laidojame iš 2424 W. 69th Street

Tel. 737-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

RENGINIAI CHICAGOJE

Lapkričio 2 d. — Kinniečių tapybos pamoka (6) Balzeko liet. kultūros muziejuje. Praveda Renee Zelenka.

Lapkričio 4 d. — Kalėdinų šiaudinukų gaminimo pirmoji pamoka Balzeko liet. kultūros muziejuje. Praveda Helen Pius.

— Marquette Parko LB apylinkės vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Lapkričio 5 d. — Lietuvių fondo balius Jaunimo centro didž. salėje.

— Cicero žvejų ir medžiotojų klubo „Ešerys“ metinis lydekų balius JAV karo veteranų salėje Ciceroje.

Lapkričio 6 d. — Marijonų bendradarbių žaidimų popietė vienuolyno svetainėje.

Lapkričio 11 d. — Chicago skautininkų „Ramo-vės“ vakaronė Jaunimo centro kavinėje. L. ir V. Germanai rody Indonezijos ir Bali salų gamtovaizdžių bei žmonių gyvenimo skaidres.

Lapkričio 12 d. — Chicago Aukštesniosios lit. mok. vakaras Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 13 d. — LB Vidurio Vakarų apyg. ruošiamas koncertas Jaunimo centro didž. salėje.

Lapkričio 18 d. — Dzukų d-jos vakaronė Jaunimo centro kavinėje.

Lapkričio 20 d. — Mažosios Lietuvos Tilžės akto 65 m. sukakties minėjimas Šaulių e-gos namų salėje. Rengia Maz. Lietuvos liet. d-ja.

Lapkričio 23-27 d. — VI Teatro festivalis Jaunimo centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

Lapkričio 26 d. — „Lituanicos“ futbolo klubo tradicinė vakarienė ir šokiai Šaulių namuose.

— Lietuvių operos tradicinis balius su kasmetiniu loterijos laimėjimų traukimu Tautiniuose namuose.

Grudžio 3 d. — Marquette Parko lituanistikos mokyklos metinis balius.

Grudžio 4 d. — Jaunimo centro Tradicinė vakarienė didžiojoje salėje.

Grudžio 11 d. — Liet. paštininkų sąjungos metinis susirinkimas ir Kūčios Repšiu namuose.

A. + A.

JADVYGA SADAUSKIENĖ

Gyveno Oak Park, Illinois.

Mirė spalio 30 d., 1983 m., sulaukusi 80 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Aleksas, 3 dukters Regina Padleckienė, zentas Henrikas, Stasė Zemaitienė, zentas Juozas, ir Zibutė Masaitienė, zentas Antanas, 5 anūikai ir 3 proanūikai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį nuo 5 iki 9 val. vak. Butkaus koplyčioje, 1446 S. 50 Ave., Cicero, Illinois.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, lapkričio 2 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. Antano parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, dukters, zentai, anūikai ir proanūikai.

Laidotuvių direkt. Sally Butkus — Tel. 652-1003.

A. + A.

Dr. STEPONUI STIRBIUI mirus,
jo žmonai Zofijai ir dukterims Gražinai ir
Vidai reiškiamo širdingą užuojautą.

JONISKIECIAI

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western GR 6-5100

APYLINKIŲ MUS

× **Andrės Zvilgaitės** slapyvardžiu atsiųstas kūriny "Draugo" dailiosios literatūros konkursui. Konkurso prisiųsti kūrinius paskutinė data — lapkričio 1 d. (pašto antspaudas). Romo mecenatas — Jadvyga Zdanavičiūtė-Pupelienė.

× "Chicago Tribune" spalio 30 ir 31 d. išspausdino du ilgus straipsnius apie dabartinę padėtį ok. Lietuvoje. Juos parašė to dienraščio atstovas Maskvoje Howard A. Tyner, nuvykęs į Sovietų Sąjungą ir aplankęs ok. Lietuvą. Straipsniuose išryškina komunistų priespaudą, bet pabrėžia ir tikinčiųjų atsparumą. Jis pažymi, kad iš 630 parapijų jau net 142 neturi nuolatinio kunigo. Kasmet miršta po 15-20 kunigų. Lietuvoje dar yra 696 kunigai. Straipsniai iliustruoti nuotraukomis.

× **Plk. Kazimieras Mikolajūnas**, buvęs nepriklausomos Lietuvos aviacijos karininkas, savanoris-kūrėjas, daugelio organizacijų rėmėjas, taip pat "Draugo" tarnautojas, įvertindamas Lituanistikos katedros svarbą prie Chicago universiteto, paskyrė jai 500 dol. auką. Tai jis padarė iš savo pensininkų santaupų. Lituanistikos katedros komitetas nuosirdžiai dėkingas.

× **Žurn. Vladas Būtenas**, rašęs apie Operą 25 metus įvairius reportažus bei pasikalbėjimus, Jonas Mockaitis ir Pranas Oliš, išdavinę Operoje 25 metus, šiemet bus apdovanoti Lietuvių Operos tradicinius ženklais lapkričio 26 d. įvykstančiame Operos baluje.

× **Dail. Vidos Krištolaitytės** iš New Yorko dailės darbų paroda bus lapkričio 23-27 dienomis Čiurionio galerijoje. Paroda gliboja Putnamo seselių rėmėjai.

× "Laiškai Lietuviams" skelbia platinimo konkursą, kuriam gali dalyvauti atsintusieji bent penkis naujas prenumeratas. Skiriamos trys premijos: I — 125 dol., II — 100 dol., III — 75 dol. Premijų mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Konkursas baigiasi 1984 m. kovo 1 d. Plačiau apie konkursą bus "Laiškuose Lietuviams" gruodžio mėn. numeryje.

× **Domicelė Grasiėnė** nelaimingam atsitikime susilaužė koją ir paguldyta šv. Kryžiaus ligoninėje, kur jai padaryta operacija. Ja rūpinasi gydytojai ir duktė Felicija Grasiūtė.

× **Operos laimėjimų** bilietų šaknelės, kurie dar yra negrąžinę, prašome jau dabar prisiųsti mūsų Operai, nes iki laimėjimų bilietų ištraukimo — lapkričio 26 d. vakaro, nebeliko daug laiko. Ši Jūsų parama tokiu būdu savai Operai padės pratęsti lietuviams labai reikalingą kultūrinę bei meninę veiklą, gi Operos finansinis stovis po praėto sezono didžiųjų darbų yra apgailėtina stovyje, o be pinigų mūsų gyvenamose sąlygose neįmanoma nieko atlikti. (pr.)

× **Dengiami ir taisome visų rūšių stogus.** Taip pat darome aluminijaus ir medžio darbus. Skamb. Algijui Jasičiui tel. 434-4486 arba 434-2165. (sk.)

ARAS
Dengiami ir taisome visų rūšių STOGUS.
Patalpų patalpinimas, esamų pastatų patalpinimų darbai.
ARVIDAS KIELA
737-1717

× **Dr. A. Vižinas** kalbės apie vidaus ligas LB Marquette Parko apylinkės valdybos ruošiamoje vakaronėje lapkričio 4 d. 7:30 val. vakaro Jaunimo centro kavinėje. Paskaita reikėtų domėtis ypač vyresnio amžiaus žmonėms. Po paskaitos dr. A. Vižinas atsakys į klausimus.

× **Bendroji Lietuvos dailės paroda** bus atidaryta penktadienį, lapkričio 4 d. 7 val. vak. Čiurionio galerijoje, Inc., 4038 Archer Ave. Dalyvauja 14 dailininkų. Bus paskirtos dail. M. Šileikio, dail. T. Petraičio ir Čiurionio Galerijos, Inc., šių metų premijos. Jury komisijoj yra Virginia Barton, Mikas Šileikis ir Jonas Tričys. Visuomenė kviečiama dalyvauti parodos atidaryme ir susipažinti su naujaisiais lietuvių meno kūrniais.

× "Elta-Pressedienst", vokiečių kalba leidžiamas Eltos biuletenis, skirtas spalio, lapkričio ir gruodžio mėnesiams, pasiekė "Draugo" redakciją. Šiame numeryje informuojama apie Europos parlamento rezoliuciją, Australijos vyriausybės nusistatymą Pabaltijo okupacijos nepripažinimo klausimu, klausimai Vak. Vokietijos užsienio reikalų ministeriui H. D. Genscher. Taip pat informuojama apie katalikų Bažnyčios padėtį ok. Lietuvoje ir šv. Kazimiero jubiliejų. Adresas duodamas K. Barono Mannheimstr. 16. Huettenfeld, Germany.

× **Aleksandra Kivėnienė**, gyvenanti Town of Lake, vėl paguldyta šv. Kryžiaus ligoninėje, kur dėl širdies sutrikimo guli jau beveik dvi savaitės 548 km., 3 lovoj. Draugai ir pažįstami galėtų ją aplankyti. Ligonė yra prižiūrima dr. R. Nemicko.

Dalia Mackalienė, St. Petersburg, Fla., "Zibinto" režisore, rengia Teatro festivaliui Anatolijaus Kairio veikalą "Testamentą".

× **Švč. M. Marijos Gimimo** parapijos Marquette Parke rudens festivalis bus lapkričio 5-6 dienomis parapijos salėje. Šeštadienį festivalis prasidės 4 val. p. p., sekmadienį — 11 val. ryto. Festivaly bus lietuviškų, vokiškų, meksikietiškių, filipinietiškių ir itališkų valgių, muzika ir laimėjimai. Laimėjimams paskirta 1550 dol. Visi parapičiai ir svečiai į festivalį kviečiami.

× **Tradicinis Vėlinių vakaras**, ruošiamas Dieininkaičio Jaunių Ateitininkų kuopos, įvyks lapkričio 2 d., 7 val. vak. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Nariai su tėveliais renkasi uniformuoti mokyklos prieangy 6:45 val. vak.

× **Sovietų imperializmas**, teroras, tautų genocidas, Lietuvos okupacija, tautos naikinimas — tai yra tema kurią Vilius Bražėnas, kviečiamas amerikiečių organizacijų, šiuo metu kalba vidurvakarių valstijose ruošiamuose pranešimuose. Šios kelionės proga "Laisvosios Lietuvos" laikraštis rengia lietuvių visuomenei Viliaus Bražėno pranešimą, kuris įvyks š. m. lapkričio 3 d., 6 val. vak. Šaulių namuose, 2417 W. 43rd St. Nuosirdžiai kvietimu visuomenė raginama dalyvauti ir išklausti Viliaus Bražėno paskaitos - pranešimo. (pr.)

Prezidiumas, pravedęs JAV LB X-tosios tarybos antrą sesiją Clevelande spalio 22 d. Iš kairės: pirm. dr. K. Ambruzaitis, sekr. B. Jasaitienė, vicepirm. M. Druga ir K. Susinskas. Nuotr. Vl. Bacevičius

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJAS LIET. OPEROS DIRIGENTAS

Lietuvių Opera pradėjo naują, jau 28-įjį dainavimo sezoną, ruošdamasi pastatyti Gounod "Fausto" operą. Dirigentu yra paskiriamas Arūnas Kaminskas, vienas jauniausių mūsų akademikų, Illinois universitete gavęs Bachelor of Arts laipsnį ir Northwestern universitete įsigijęs Master of Music diplomą. Mūsų Operoje jis dirba jau nuo 1977 m. kaip akompaniatorius ir dirigento asistentas ir 1982 m. dirigavo Weberio "Der Freischuetz" operos spektaklį. Yra suorkestravęs kai kuriuos Operai mūsų muzikų kūrinius, kuriuos choras ką tik įdainavo

× **Lietuvių Mokytojų s-gos** valdyba ruošia savo mirusiųjų narių pagerbimą lapkričio 13 d. šv. Mišios bus 12 val. Jėzuitų koplyčioje, o po to minėjimas Jaunimo centro posėdžių kambaryje. Bus prisiminti mirusieji mokytojai: Marija Varnienė, Bronius Klorė ir Pranas Razminas. Užbaigsime jaukia kavute. Kviečiami visi mokytojai gausiai dalyvauti.

× "Pasaulio lietuvių" prenumeratos rinkimo vaju vykdys LB Marquette Parko apylinkės valdyba lapkričio mėn. Vajui vadovaus Kazys Barzdukas su talkininkais. Prenumerata bus priimama darbo metu "Margutyje", Gifts International J. ir N. Vaznelių prekyboje ir valdybos narių.

× "Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba dėkoja už teikiama informaciją apie Korp. Neo-Lithuania veiklą. Suprasdami lietuviškos spaudos išsilaukimo sunkumus, siunčiame kuklią 50 dol. auką Vildamiesi ir toliau sulaukti Jūsų paramos, dirbant lietuviybės išlaikymo darbą, liekame su geriausiais linkėjimais". Pasirašė A. Juodvalkis, pirmninkas ir V. Mažeikienė, išdininke. Nuosirdus ačiū už gražią auką ir malonius linkėjimus.

× **Stasio Butkaus šaulių kuopa** Detroite per izdin. Matų Bauką atsiuntė 25 dol. auką su laiškeliu: "... kuopa dėkoja už prisiminimus jūsų vadovaujama me laikraštįje ir prašome atėityt mūsų nepamiršti, kad mūsų kuopa dar gyvuoja"... Labai ačiū už vertinimą lietuviško žodžio.

× **Jonas Labanauskas**, Chicago, Ill., Chicagos Lietuvių operos ir kitų organizacijų darbuotojas, prašė prenumeratą su 20 dol. auka savai spandai. J. Labanauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuosirdų ačiū.

× **Vytautas Beleckas**, Sunny Hills, Fla., lietuviškos kolonijos organizatorius ir įkūrėjas, mūsų garbės prenumeratorium, prašė prenumeratą vėl su 25 dol. auka dienraščio stiprinimui. V. Belecką ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuosirdų ačiū. V. Belecko adresas: 540 Ambassador Court, Sunny Hills, Florida.

į plokštelę, ir atlikęs įvairias orkestracijas Dainų ir Šokių šventėms.

Vasaros metu, dar studijuodamas, A. Kaminskas ėjo įvairias pareigas Chicagos miesto koncertuose Grant Parke, o paskutiniaisiais metais dirgavo Grant Parko simfoniniam orkestrui net keliais atvejais ir įvairiems dirigentams, kurie kviečiami iš kitur, asistavo simfoninių koncertų paruošimuose, pavaduodamas svečius dirigentus. Paskutiniu metu turi pareigas ir Lyric operoje.

SIMPOZIUMAS APIE POETĄ NORVIDĄ

Devynioliktą šimtmečio lenkų poetas Ciprijonas Norvidas yra nelabai žinomas Amerikoje. Jo mirties šimtmečiui pažymėti Slavų skyrius Illinois universitete kartu su lenkų organizacijomis praves simpoziumą apie šį poetą lapkričio 3-5 dienomis.

Norvidas yra vienas iš lenkų išpūdingiausių poetų. Todėl per šią konferenciją bus kalbama apie universalumą, etiką, meilę, nekaltumą, grožį, tėvų šalį, ramybę ir modernią kalbą Norvido kūryboje.

Susirinks aštuoniolika mokslininkų iš viso pasaulio, įskaitant ir Lenkiją. Iš slavų skyriaus Marion Winters diskutuos Norvido apsilankymą Amerikoje 1852-54 m. Dr. Paul Engle iš Iowa universiteto komentuos Norvido raštų vertimą. Bus istorikų, lingvistų, literatūros kritikų.

Gegužės 23 dieną suėjo šimtas metų nuo Norvido mirties. Kadangi Lenkijoje sunku šitoki suvažiavimą suorganizuoti, tai daroma Illinois universitete. Norvidininkai iš Lenkijos yra pakviesti, kad galėtų atvirai diskutuoti ir kalbėti apie laisvę.

Chicago buvo išrinkta šitam simpoziumui, nes čia daugiausia lenkų Amerikoje, Illinois universiteto bibliotekoje bus galima tuo pačiu laiku pamatyti parodą knygų apie lenkų romantizmą. Tos knygos bus bibliotekoje visą mėnesį. Muzikos skyrius atliks koncertą lenkiško romantizmo laikotarpio veikalų lapkričio 4 dieną, 8 v. v. Norvido gyvenimo sudramatizavimas, paruosęs prof. T. Karpowicz, bus vaidinamas lapkričio 5 dieną, 7:30 val. vak.

Visi kviečiami dalyvauti. Informacijai skambinti 996-5468, 666-6334, 474-4764. Tai nepaprasta proga išgirsti iš viso pasaulio atvykusius šios srities mokslininkus.

Vida Baronaitytė "ANGLIKONŲ" BALIUS

Šeštadienį, spalio 29 d., Chicagos Jaunimo centras užė iki vėlyvųjų valandų. Čia įvyko tradicinis Anglijos lietuvių klubo metinis balius, sutraukęs pilną salę žmonių. Klubo pirmninkas Vladas Paluilionis, pasveikinęs svečius iš Tauragiškių, Zarasiškių klubų, kurie paprastai sudaro savo stalus "anglikonų" baliuose, prisiminė paskutiniųjų dienų pasaulinius įvykius Liba-

ne, Grenadoje ir paprašė svečius atsistojimu pagerbti žuvusius JAV marinus. Invokaciją prieš vakarienę sukalbėjo kun. J. Kuzminskas, pats kurį laiką gyvenęs Anglijoje.

Meninėje vakaro programoje pasirodė tautiška drabužiais pasipuošusios "Dainuojančios žemaitės": Bronė Stravinskienė, Aldona Underienė ir Dana Varaneckienė, duetais ir trio sudainavusios Venckaus, Vaitkevičiaus, Gaidelio, Kačanausko, Dvorako, Makičino, Bražinsko dainas, lietuvių ir žemaičių liaudies daineles. Susirinkę jų pastangas nuosirdžiai įvertino, reikalaujant dainuoti vis daugiau. "Žemaitėms" akompanavo jauna pianistė (pati tikra žemaitė) Alvydė Eitutytė. Šios vis tobulėjančios grupės muzikinis vadovas Kazys Skaistgirys pats keliskart pasirodė scenoje, padėdamas dainininkes savo lūpiniais vargonais. Kelias dainas su "žemaitėmis" dainavo ir Bronius Maciukevičius.

Po įprastai geros, Stropienės virtos, vakarienės, prasidėjo šokiai. Keturių instrumentų orkestrui vadovavo Balys Pakštis. Kai kurie patyrę jo muzikos gerbėjai kalbėjo, jog veteranas Balys niekad nebuvo geresnis. Pavirkdęs elektroniniais garsiniais tuvais stiprintą smuiką, Pakštis stebino dalyvius savo baritonu, kuris priminė šokantiems visiems suprantamus meilės, ilgesio, prabėgančios jaunystės, pavasario ir rudens sentimentus. Salėje matėsi daug jaunu poretelių. Tai "anglikonų" žentai ir mairės, dukros ir sūnūs, daugelis gimę ir augę Anglijoje, ten išmokę pasiroditi kaklaraiščius.

Labai gausių dovanų rinkinį atgal laikrodžiai. A. P.

Arūnas Robertas Kaminskas, naujasis Lietuvos operos dirigentas. Nuotr. Eug. Butnė

IŠ ARTIIRTOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Vysk. Vincentas Brizgys lapkričio 20 d., sekmadienį, 2 val. p. p. aukos šv. Mišias ir paskakys pamokslą Aušros Vartų bažnyčioje, New Yorke, tos bažnyčios titulinės šventės proga. Parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas kviečia svečius iš plačiojo New Yorko apylinkių šventėje dalyvauti.

— Algirdo Landsbergio drama "Penki stulpai turgaus aikštėje" yra išversta į anglų kalbą ir buvo jau kelis kartus pastatyta Amerikoje. Dabar drama statoma Sydney, Australijoje. Rašytojas gyvena Freeport, N. Y.

— Kultūros židinio Brooklyn, N. Y., valdyba pasiskirstė pareigomis. Pirmininko pareigas laikinai apsiėmė eiti Aleksandras Vakselis, priežiūros reikalus tvarkyti apsiėmė Antanas Miciulis, renginių organizatorius — Vytautas Alksnis, išdinininkas — Vytautas Kulpa, sekretorė — Romualda Šidlauskienė, K. Židinio globėja — Albina Žumbakienė. Artimiausias renginys bus "Volungės" choro iš Toronto koncertas. "Volungei" vadovauja muz. Dalia Viskontienė.

— Joan Landsbergienės du straipsniai išspausdinti "Women Working Home" leidinyje apie "Rinkos komunikaciją". Ji yra tos srities specialistė ir aptarnauja komunikacijos srityje daugelį firmų.

— Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko skyrius išrinko naują valdybą, kurion jėgo pirmininku Algis Sperauskas, I vicepirm. Alfonsas Marcolynas, II vicepirm. Klasčius, sekr. Apolinaras Vebeliūnas, išd. Petras Ažuolas,

greit ištuštino laimėjimų pravedėjas J. Šidlauskas, asistuojamas klubo valdybos ponij: Nikolas Liubinienis ir Bronė Cerinienė. Skystojo stalo vadovai turėjo nemažai darbo. Vikriai sukosi valdybos darbuotojai: klubo finansų tvarkytojas, geriau pažįstamas kaip Chicagos "knygnešys", Kazys Rožanskas ir Albertas Matulis.

Vakaro malonumus užbaigė klubo pirmininkas V. Paluilionis, padėkojęs dalyvavusiems, atsiprašęs visų už gal pasitaikiusius nesklaidumus, kurių iš tie porelių. Tai "anglikonų" žentai ir mairės, dukros ir sūnūs, daugelis gimę ir augę Anglijoje, ten išmokę pasiroditi kaklaraiščius. Laiko pamiegoti, nes bus sukami atgal laikrodžiai. A. P.

finansų sekr. Vacys Steponis, izdo globėjais — Bronė Spūdienė ir Malvina Kliveckienė.

— **Dail. Marija Zukauskienė** rengia savo dailės darbų parodą Kultūros židinyje, Brooklyne, N. Y. Bus išstatyta apie 40 darbų. Paroda rengia Lietuvių Atletų klubas.

VOKIETIJOJE

— **Genė Giedrikaitė-Mikalauskienė** mirė gegužės 24 d. Hambruge. Velionė buvo gimusi 1927 m. rugsėjo 1 d. Birzuose. Po karo ilgą laiką gydydė sanatorijoje. Paskiau ištekėjo už Jono Mikalausko. Liko duktė Melanija, kurią dabar globoja dr. L. Pašaitienė. Laidotuvių apeigas atliko kun. V. Šarka.

— **Martynas Bolzas (Bolz)** mirė liepos 19 d. Stuttgarte. Jis buvo Stuttgarto LB apylinkės narys. Laidotuvių apeigas vokiškai atliko kun. Zilker, lietuviškai — kun. F. Skėrys, LB vardu atsisveikino kun. K. Senkus. Velionis buvo gimęs 1916 m. rugpičio 2 d. Putoliškių km., Tauragės apskr. Buvo repatrijavo į Vokietiją 1941 m., bet po karo sovietų išstremtas į Sibirą. 1959 m. su šeima antrą kartą repatrijavo į Vokietiją.

— **Marija Kronaitė-Lokaitienė** mirė rugpičio 12 d. Pforzheime - Buechenbronne. Buvo gimusi 1906 m. spalio 14 d. Žiūrių km, Šakių apskr. Po karo dešimt metų gyveno Lenkijoje ir Rytų Vokietijoje. 1954 m. atbėgo į Vak. Vokietiją. Laidojimo apeigas atliko kun. F. Skėrys. Palaidota šalia savo jau anksčiau mirusio vyro Andriaus vietos kapinėse.

— **A. a. Magdalena Bišovienė-Martinaitė**, Lietuvių Bendruomenės Hanau apylinkės pirmininko žmona, mirė rugpičio 17 d. Hanau ligoninėje. Gedulingas šv. Mišias atlikė ir pamokslą laidotuvių pasakė kun. Alfonsas Bernatonis. Atsisveikinimo kalbą kapinėse pasakė kun. F. Skėrys. Velionė buvo gimusi 1908 m. balandžio 18 d. Kvietiškių km., Marijampolės apskr., 1941 m. buvo su vyru repatrijavo į Vokietiją, apsigyvenę Pomeranijoje, bet po karo bolševikų buvo grąžinti į ok. Lietuvą. Į Vokietiją atvyko 1954 m. Palaidota Erlensee kapinėse.

— **A. a. Viktoras Vilkaftaitis**, Lietuvių Bendruomenės Mainzo apylinkės pirmininkas, mirė rugpičio 21 d. Norheime. Po gedulingų šv. Mišių, kurias laikė kun. A. Bernatonis, kun. E. Liubinas ir kun. J. Dėdinas, buvo palaidotas Huettenfeldo kapinėse. Buvo baigęs Karo mokyklą ir buvo karininkas nepriklausomos Lietuvos kariuomenėje. Laidotuvių kalbėjo plk. V. Sutkus. Vokietijoje tarnavo amerikiečių darbo kuopose. Apie 20 metų išgyveno JAV-se, bet paskui grįžo į Vokietiją. Bendruomenės vardu kalbėjo J. Lukošius, taip pat buvęs kuopų kapelionas kun. B. Liubinas. Iš Amerikos į laidotuves buvo atvykęs sūnus Rimas su žmona. Liko žmona E. Vilkaftaitienė. Velionis buvo gimęs 1906 m. spalio 7 d. Suvalkiujoje.

Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5163
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.